

Jaarverslag 2015

Versie 2.0

Jaarverslag 2015

Fietzersbond

2016

De Fietzersbond komt op voor de belangen van fietsers in Nederland en zet zich in voor meer en betere mogelijkheden om te fietsen. Dat kan dankzij de steun van onze leden. De Fietzersbond heeft 35.000 leden, 150 afdelingen en 1500 actieve vrijwilligers, verspreid over heel Nederland.

Copyright Fietzersbond 2016

Overname van teksten is toegestaan met bronvermelding.

Alle teksten in dit jaarverslag zijn onder voorbehoud van vaststelling door de Ledenraad op 18 juni 2016.

Dit is een tekstuele versie, bedoeld voor controledoeleinden. Een geïllustreerde publieksversie is vanaf 1 juni beschikbaar op <http://www.fietzersbond.nl/jaarverslag>

Fietzersbond

Nicolaas Beetsstraat 2a

3511 HE Utrecht

www.fietzersbond.nl

Telefoon 030-2918171

E-mail info@fietzersbond.nl

Inhoud

Inleiding.....	6
De Fietzersbond in 2015.....	7
1 Jaarthema's	9
1.1 8-80: leefbare steden voor iedereen/40 jaar Fietzersbond (project 634).....	9
1.2 Fietsen zonder hindernissen (project 618).....	10
1.3 Bikenomics – de waarde van de fiets (project 618)	11
2 Belangenbehartiging	13
2.1 Beleidsontwikkeling	13
2.1.1 <i>Fietsen naar het werk/Fiets filevrij (project 463)</i>	13
2.2 Lobby	13
2.2.1 <i>Nationale en internationale lobby (projecten 471 en 472)</i>	13
2.2.2 <i>Regionale lobby.....</i>	14
2.2.2.1 <i>Gemeente Amsterdam (project 411).....</i>	15
2.2.2.2 <i>Stadsregio Amsterdam (project 413)</i>	15
2.2.2.3 <i>Den Haag (project 505).....</i>	15
2.2.2.4 <i>Zuid-Holland (project 502)</i>	15
2.2.2.5 <i>Fryslân (project 510)</i>	16
2.2.3 <i>Infrastructuur (project 616)</i>	16
2.2.4 <i>Verkeersveiligheid/verkeersgezondheid (project 615).....</i>	17
2.2.5 <i>Fiets en openbaar vervoer (project 640)</i>	18
2.3 Vrijwilligers	19
2.3.1 <i>Afdelings- en vrijwilligersondersteuning (projecten 412 en 652).....</i>	19
2.4 Onderzoek	20
2.4.1 <i>Onderzoeksprogramma (project 633).....</i>	20
2.4.2 <i>FietsTelWeek (project 438)</i>	21
2.4.3 <i>Fietzersbond Meldpunt (project 611).....</i>	22
2.4.4 <i>Nationaal Fietspanel (project 630).....</i>	23
2.4.5 <i>Vergevingsgezinde Fietspad (project 445)</i>	24
2.4.6 <i>Fietscommunity (project 550)</i>	24
3 Consumenteninformatie	25
3.1 Communicatie algemeen (projecten 300 en 629)	25
3.2 Website (project 331).....	26

3.3	Vogelvrije Fietser (project 330)	27
3.4	Consumentenvoorlichting (project 320)	28
3.5	Fietsstimulering	28
3.5.1	<i>Bike2work (project 470)</i>	28
3.5.2	<i>Veilig en Bewust (project 446)</i>	29
3.6	Blijf Veilig Mobiel (project 405)	30
4	Service en diensten	31
4.1	Fietsschool (project 642 en diverse 40X-projecten)	31
4.2	Fietzersbond Routeplanner (project 341)	32
4.3	Crowd management Grand Depart (project 448)	33
5	Werving en baten (projecten 301, 310-312, 314)	35
6	Beheer en administratie	37
6.1	Bestuur en ledenraad (project 200)	37
6.2	Administratie	37
6.2.1	<i>Ledenadministratie (project 824)</i>	37
6.2.2	<i>Financiële administratie (project 823)</i>	38
6.3	Beheer	38
6.3.1	<i>Huisvesting (project 822)</i>	38
6.3.2	<i>Activiteitenondersteuning (project 821)</i>	39
6.3.3	<i>Systeem- en informatiebeheer (project 826)</i>	39
6.4	Personeel en Organisatie	40
6.4.1	<i>Personeelsmanagement (project 825)</i>	40
6.4.2	<i>Organisatieontwikkeling en innovatie (projecten 612 en 614)</i>	41
6.5	Niet gerealiseerde projecten	41
7	Bestuur, vereniging en management	42
7.1	Statutaire missie	42
7.2	Organisatie	43
7.3	Ledenraad	43
7.4	Ledenraadpresidium	44
7.5	Controlecommissie	44
7.6	Algemeen bestuur	44
7.7	Directie	47
8	Verantwoordingsverklaring	48

9	Financieel resultaat.....	51
9.1	Vooruitblik.....	52
10	Jaarrekening.....	54
	Balans per 31 december 2015 (na resultaatbestemming)	54
	Staat van baten en lasten over 2015.....	55
	Kasstroomoverzicht.....	56
	Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015.....	57
	Niet uit balans blijvende verplichtingen.....	62
	Overzicht subsidies van overheden en overige bijdragen.....	64
	Toelichting lastenverdeling	66
	Overige gegevens	70
11	Begroting 2016.....	71
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	73

Inleiding

2015 was geen makkelijk jaar voor de Fietzersbond. Het jaar waarin we vierden dat veertig jaar geleden onze oprichters bij elkaar kwamen om de Eerste Enige Echte Nederlandse Wielrijders Bond op te richten, werd ook het jaar waarin we afscheid moesten nemen van een groot deel van onze medewerkers. Het was daarom vooral een jaar in het teken van transitie. Een nieuwe koers, een nieuwe rol voor het landelijk bureau, een nieuwe voorzitter en een nieuwe directeur brachten veel dynamiek in dit jubileumjaar.

Toch is er dit jaar veel gebeurd. De Fietzersbond legde de provinciale verkiezingsprogramma's langs de meetlat, voerde vol overgave actie tegen scooteroverlast, zette het concept van 8-80 steden op de kaart en zorgde voor prima fietsenstallingen en fietsroutes rond de start van de Tour de France.

Een belangrijk wapenfeit dit jaar was de presentatie van de visie Verkeersgezondheid. Een belangrijk thema voor ons, omdat het laat zien dat verkeersdeelnemers meer zijn dan potentiële ongevalsslachtoffers. Fietzers winnen levensjaren omdat ze actief bewegend aan het verkeer deelnemen, en schone lucht blijkt niet alleen belangrijk voor omwonenden, maar ook voor gebruikers van het fietspad.

Die gebruikers komen er steeds meer, want fietsen blijft ongekend populair. En toch weten we maar weinig over al die fietsers. Waar gaan ze naar toe, en welke routes nemen ze dan? Daarom organiseerden we dit jaar samen met een bont gezelschap aan partners de FietsTelweek. Meer dan 56.000 deelnemers installeerden de app en gaven ons zo inzicht in de verkeersstromen op het fietspad. Het Smakkelaarsveld in Utrecht, op steenworp afstand van het landelijk bureau, bleek het drukste stukje fietspad van Nederland.

Wat 2015 ons leert is dat onze organisatie niet voor een kleintje vervaard is. De opgave van de reorganisatie is volbracht en we staan er financieel beter voor. Samen met WandelNet procedeerden we tot aan de Raad van State om de spoorwegovergang bij het Laantje van Alverna in Heemstede te heropenen. We wonnen de zaak. Ook de strijd tegen scooteroverlast is er een van de lange adem. Dankzij al onze vrijwilligers en de medewerkers op het landelijk bureau zijn we al veertig jaar een succesvolle belangenbehartiger voor alle fietsers. En dat is geen geringe prestatie.

Saskia Kluit

Directeur

De Fietzersbond in 2015

Januari

- Minister Blok schept fietschaos in studentensteden door schrappen fietsenbergingen
- Minister Schultz wil barrièrewerking spoor en autowegen tegengaan

Februari

- TestKees attractie op (E)Bike testdagen

Maart

- Vergelijking: GroenLinks, D66 en ChristenUnie beste provinciale partijen voor de fiets
- Rechtbank: spoorwegovergang Laantje van Alverna (Heemstede) moet open
- Kamer: snorscooters naar rijbaan moet mogelijk zijn, minister mag door met voorbereidingen

April

- Nieuwe visie: Fietzersbond wil gezondheid mee laten tellen bij verkeersveiligheid
- Ongevalscijfers: aantal dode fietsers blijft gelijk, Fietzersbond heeft wel zorgen

Mei

- Fietzersbond regelt extra fietsstallingen en vriendelijke fietsroutes voor de Tour
- Fietzersbond, VNG, IPO, DOET, BOVAG en RAI: 'Geen brommerhelm voor snelle e-bike'

Juni

- Meer aandacht voor de fiets in provinciale coalitieakkoorden
- Fietzersbond ontvangt Gil Peñalosa, bedenker 8-80 steden
- Jubileumfeest Fietzersbond
- Alexandra van Huffelen nieuwe voorzitter Fietzersbond

Juli

- Tour de France start in Utrecht, Fietzersbond aanwezig met tentoonstelling, promoteams en fotowedstrijd

Augustus

- Onderzoek Fietzersbond/ROVON gepresenteerd: Schoolkind mist fietservering
- Werving start voor FietsTelweek

September

- 9 gemeenten stellen zich kandidaat voor Fietsstad 2016
- FietsTelweek: Meer dan 56.000 fietsers tellen mee!

Oktober

- Presentatie onderzoek naar fietsverlichting: 59% uitgaanspubliek fietst zonder licht
- Hugo van der Steenhoven vertrekt als directeur, Saskia Kluit volgt hem op
- Fietsstadsymposium over Bikenomics
- Goes, Groningen, Maastricht, Nijmegen en Utrecht genomineerd voor Fietsstad 2016

November

- Resultaat FietsTelweek: Smakkelaarsveld Utrecht drukste fietspad
- Eurostar zwicht voor petitie Fietzersbonden: fietsen blijven welkom
- Minister past op verzoek van Fietzersbond, gemeente Amsterdam en Milieudefensie regels aan: scooters mogen naar rijbaan
- Ernstig gewonden in het verkeer nemen toe: Fietzersbond vindt actie noodzakelijk

December

- Fietsers maken verlanglijstjes op Fietzersbond Meldpunt: 400 meldingen
- Raad van State: Spoorwegovergang Heemstede moet open

1 Jaarthema's

1.1 8-80: leefbare steden voor iedereen/40 jaar Fietzersbond (project 634)

Bij de Fietzersbond geloven we dat we steden moeten inrichten volgens de wensen van kinderen van 8 en senioren van 80. Ideale steden om te wandelen, te fietsen, te spelen en te leven. Immers, wanneer zowel kinderen als ouderen prettig op pad gaan, zullen de randvoorwaarden voor iedereen goed zijn. Met dit thema willen we zowel jongeren als ouderen een stem geven in de ontwikkeling van het verkeer en de inrichting van onze steden. Niet alleen werken en verblijven, maar ook leven en gezond wonen.

We doen dit niet alleen om de fietser te plezieren. We willen hiermee ook benadrukken wat steden aan leefbaarheid kunnen winnen wanneer zij fietsers en voetgangers vooropstellen: minder overlast van geluid en vervuilende stoffen, meer speelruimte en groen, gezondere inwoners doordat meer bewegen makkelijk wordt gemaakt en meer sociale interactie in de openbare ruimte.

Dit jaarthema sluit nauw aan bij de oorsprong van de Fietzersbond: opkomen voor kwetsbare verkeersdeelnemers, maar is breder dan dat. De fiets wordt door bijna iedereen gezien als een volwaardig duurzaam vervoermiddel en een prachtige manier om gezondheidswinst te behalen. Het wordt tijd dat we dit samen met fietsers gaan benutten om steden daadwerkelijk te veranderen.

In 2015 was het thema 8 tot 80 gekoppeld aan ons jubileum. We organiseerden rondom de Tourstart een jubileumfeest. Ook onze actieve leden zijn aan de slag gegaan: op diverse plaatsen hebben zij activiteiten georganiseerd rondom het verbeteren van de fietskwaliteit.

Doel en beoogde activiteiten in 2015

- Het fietsklimaat voor alle fietsers, maar in het bijzondere jonge en oude fietsers, agenderen en verbeteren.
 - 8 tot 80 workshop voor 3 gemeenten
 - FietsFest of vergelijkbaar event rondom de Tourstart, met presentaties van prominente stedenbouwkundigen, verkeerskundigen en marketingdeskundigen
 - 40 lokale activiteiten van afdelingen in het kader van 8 tot 80 en het jubileum

Concrete resultaten in 2015

- We hebben Gil Peñalosa, de grondlegger van 8-80, naar Nederland gehaald. Hij heeft op het Nationaal Fietscongres gesproken en op drukbezochte workshops in Utrecht, Rotterdam en Amersfoort.
- Bij vijf afdelingen hebben we presentaties over 8-80 gehouden. In 2016 gaan we door met presentaties over 8 tot 80 bij afdelingen.

- Het Deense project Cykling Uden Alder (Cycling Without Age) sluit perfect aan bij de uitgangspunten van 8-80. Wij haalden in de zomer van 2015 het projectteam naar Nederland, dienden aanvragen in bij het Oranje Fonds en het NutsOhra Fonds, en zullen in 2016 dit project als 'Fietsen alle jaren' in Nederland introduceren.
- In het Louis Hartlooper Complex te Utrecht heeft in de weken rond de tourstart een tentoonstelling van oude Fietzersbond-posters gehangen. De jubileumledenraad van juni vond plaats op deze sfeervolle locatie.
- Op het Nationaal Fietscongres in Utrecht had de 8-80 filosofie een prominente plek. Het aansluitende jubileumfeest van de Fietzersbond werd goed bezocht.

Niet gerealiseerd

- Het is niet gelukt om op 40 plekken lokale activiteiten te organiseren. Door de reorganisatie op het landelijk bureau was er te weinig capaciteit om afdelingen hierin te ondersteunen.
- Samen met Fietsclub Ledig Erf, wielerved Soigneur en het Louis Hartlooper Complex maakten we een plan voor een uitgebreid Fietsfest-jubileumfestival rondom de tourstart in Utrecht. De Tour-organisatie verleende echter geen steun, zodat dit plan niet door kon gaan.

1.2 Fietsen zonder hindernissen (project 618)

Fietzers komen dagelijks heel wat hindernissen tegen. Slecht wegdek, gevaarlijke oversteken en linke paaltjes zijn voor veel fietsers een dagelijks probleem. Het wegnemen van hindernissen is al sinds 1975 een van de belangrijkste prioriteiten van de Fietzersbond.

Na een start in 2013 met het Fietzersbond Meldpunt, reikten we in 2014 de titel van Fietsstad 2014 uit aan de gemeente Zwolle. De hoofdstad van Overijssel bleek het beste van alle deelnemende gemeenten in het wegnemen van hindernissen. In 2015 bouwden we dit thema af door te werken aan documentatie van goede voorbeelden op dit gebied.

Doel en beoogde activiteiten in 2015

- Een goede borging van het thema Fietsen zonder hindernissen in onze activiteiten.
 - Uitbreiding van de website met goede voorbeelden.
 - Praktische handleiding voor Fietzersbond-afdelingen om hindernissen in hun gemeente aan te pakken.

Concrete resultaten in 2015

- Er zijn veel goede voorbeelden uit het hele land verzameld, waarvan een deel op onze website te vinden is.

Niet gerealiseerd

- Praktische handleiding voor Fietzersbond-afdelingen om hindernissen in hun gemeente aan te pakken. Dit bleek moeilijk universeel te beschrijven. Problemen oplossen is hiervoor te vaak maatwerk.
- De goede voorbeelden staan nog niet allemaal op de site. Begin 2016 gaat dat alsnog gebeuren.

1.3 Bikenomics – de waarde van de fiets (project 618)

De fiets heeft een grote economische waarde. Goede fietsinfrastructuur draagt bij aan het vitaal houden van een stad. Fietzers zijn gezondere werknemers, besteden relatief meer dan automobilisten en hebben een gunstig effect op de bereikbaarheid van een stad. In gebieden die kampen met bevolkingskrimp is de fiets een kans om de voorzieningen toch goed bereikbaar te houden voor alle inwoners en wellicht zelfs extra bedrijvigheid aan te trekken.

Bikenomics gaat over deze door fietsen gegenereerde waarde, maar ook over hoe die om te zetten in concrete waarde. Zetten gemeenten deze kennis in om meer fietsbeleid te voeren en is de waarde van de fietser een factor in de besluitvorming. Met het thema Bikenomics probeert de Fietzersbond meer bewustzijn te creëren bij besluitvormers, maar ook bij het algemene publiek over de waarde van de fiets.

Bikenomics is het primaire jaarthema en thema van de Fietsstad-verkiezing in 2016. In 2015 hebben we dit thema opgebouwd door tijdens bijeenkomsten direct contact te leggen met beleidsmakers. De organisatie van de Fietsstadverkiezing wordt door bijdragen vanuit gemeenten en sponsors financieel gedragen. We hebben voldoende sponsors gevonden, maar het aantal deelnemende gemeenten is achtergebleven. In plaats van de geplande 25 bleken maar negen gemeenten bereid om mee te doen aan de verkiezing. Onbekendheid met het thema was hier volgens een enquête de voornaamste oorzaak van. Het niveau van de inzendingen was echter erg hoog. De selectiecommissie selecteerde uiteindelijk Goes, Groningen, Maastricht, Nijmegen en Utrecht als genomineerden voor de prijs. In 2016 zal de jury deze steden met een bezoek vereren en besluiten welke gemeente de titel verdient.

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- 25 deelnemende gemeenten aan de verkiezing van Fietsstad 2016
 - Presentaties/workshops houden om de Fietsstadverkiezing bekend te maken en gemeenten te helpen mee te dingen.
 - Werven van sponsors en gemeenten voor de Fietsstad.
 - 5 genomineerden die opgaan voor de titel.
- Goede uitwerking van het thema voor het kernjaar 2016
 - Verkennen van thema en uitwerking in nader te bepalen vorm van Bikenomics.

- Beschrijven van goede voorbeelden, gemeenten die goede voorbeelden hebben stimuleren om deze te presenteren.
- Deelname aan Velocity 2015 ter promotie van het Nederlandse fietsbeleid (mits opname in programma door organisatie Velocity).
- Een white paper met goede voorbeelden en feiten en cijfers over bikenomics

Concrete resultaten in 2015

- Een informatiebijeenkomst en een succesvol en goed bezocht symposium over Bikenomics voor ambtenaren en beleidsmakers.
- Zeven sponsors: Dura Vermeer (hoofdsponsor), Advin, Easypath, Falco, Jan Kuipers Nunspeet, Falco en Keypoint Consultancy.
- Publicaties in diverse vakmedia over het onderwerp.
- Vijf genomineerden: Goes, Groningen, Maastricht, Nijmegen en Utrecht.

Niet gerealiseerd

- In plaats van 25 gemeenten hebben zich 9 aangemeld. Gemeenten vonden het abstracte thema lastig. Andere gemeenten vonden het te vroeg en wachten tot de volgende Fietsstadverkiezing. Ook vonden sommige gemeenten de concurrentie te sterk.
- Bikenomics is niet geselecteerd voor Velocity 2015

2 Belangenbehartiging

2.1 Beleidsontwikkeling

2.1.1 *Fietsen naar het werk/Fiets filevrij (project 463)*

Fiets filevrij is het project waarin de Fietzersbond samen met overheden en kennisinstellingen kennis verzamelt over snelfietsroutes. Het project wil bestaande fietsroutes in Nederland die langs fileknooppunten lopen verbeteren. Dit door onder meer het wegnemen van barrières, het verhogen van de kwaliteit en actieve communicatie over de routes. Doel is om automobilisten, die op fietsbare afstand wonen, te stimuleren om de fiets te pakken naar het werk en het positioneren van de fiets in het woon-werkverkeer. Ambitie is een netwerk van snelfietsroutes die woon- en werkkernen met elkaar verbinden, waarbij een fietsafstand van minimaal 15 kilometer (zo'n drie kwartier fietsen) reëel is.

Doelen in 2015

- Het beschikbaar houden en maken van relevante kennis, het stimuleren van innovaties en het traceren en publiceren van *best practices* over alle aspecten van snelfietsroutes.
 - Continuering van de projectorganisatie Fiets filevrij
- Het monitoren van het proces voor bestaande en nieuwe snelfietsroutes.
- Succesvol onderzoek naar en lobby voor de realisatie van in de toekomstagenda genoemde snelfietsroutes.

Concrete resultaten in 2015

- Steeds meer aanmeldingen van potentiële snelfietsroutes van steden en regio's
- Opening Rijnwaalpad en Greenport Bikeway bij Venlo
- Tweede Kamer stelt 18,5 miljoen beschikbaar voor snelfietsroutes
- Bijdrage geleverd aan Bikenomics symposium?

2.2 Lobby

2.2.1 *Nationale en internationale lobby (projecten 471 en 472)*

In 2015 is de fiets duidelijk hoger op de nationale agenda komen te staan, mede dankzij lobbywerk van de Fietzersbond in voorgaande jaren. De rol die de fiets nationaal speelt zal ook groter worden dankzij de Tour de Force, een initiatief dat naar idee van de gemeente Zwolle is opgezet naar aanleiding van de verkiezing van Zwolle in 2014 tot Fietsstad en de start van de Tour de France in Utrecht in 2015. Het plan van de Tour de Force is dat overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven zich de komende jaren samen

inzetten om een aantal pregnante fietsproblemen op te lossen. Speerpunten zijn onder andere de inrichting van binnensteden, de fiets in het voor- en natransport, regionale routes, gezondheid, en de inzet van nieuwe technologieën.

Ook een doorbraak is de nieuwe paragraaf voor de zogenaamde 'actieve modaliteiten' in het nieuwe MIRT, het meerjarenplan voor Infrastructuur, Ruimte en Transport. In de provinciale coalitieakkoorden na de verkiezingen nam de fiets een grotere plaats in dan ooit.

Doelen in 2015

- Neerzetten van het jaarthema '8 tot 80' op alle relevante beleidsniveaus
- Uitvoering van de Green Deal Fiets en het SER-energieakkoord, monitoren van de beleidsimpuls verkeersveiligheid.
- Reguliere lobby op landelijk en internationaal niveau.

Concrete resultaten in 2015

- Toegenomen aandacht voor de fiets in een meerderheid van de provinciale coalitieakkoorden
- Nieuwe paragraaf 'Actieve modaliteiten' in het MIRT, het meerjarenplan voor Infrastructuur, Ruimte en Transport
- Een actieve rol binnen de European Cyclists' Federation en de Dutch Cycling Embassy.
- Mede dankzij de Fietzersbond heeft de minister besloten de speed pedelec binnen de bebouwde kom een plaats op de rijbaan te geven. Een openstaande wens is nog dat een bromfietshelm niet verplicht wordt voor de speed pedelec-rijder. De bromfietshelm is niet geschikt voor het gebruik op een speed pedelec en verplichting van dat model helm zou wellicht het einde van de speed pedelec betekenen.
- In de Tweede Kamer is een amendement aangenomen waarmee 18,5 miljoen voor snelfietsroutes is vrijgekomen
- Motie over nieuwe fietsverbinding bij verbreding Lekbrug A27 is aangenomen

Niet gerealiseerd

- Uitvoering van de Green deal fiets en SER-energieakkoord verloopt erg moeizaam. Dit komt deels door de andere partijen, maar wij hebben het zelf ook niet actief opgepakt. Andere onderwerpen hadden een hogere prioriteit.

2.2.2 Regionale lobby

De Fietzersbond werkt voor fietsers in het hele land. In sommige regio's kunnen we door een bijdrage van de decentrale overheden meer doen. Onze betaalde medewerkers beoordelen in die regio's het fietsbeleid en helpen actief mee om dit te verbeteren.

2.2.2.1 Gemeente Amsterdam (project 411)

De Fietzersbond in Amsterdam heeft in 2015 verkeerskundige adviezen gegeven voor het gemeentelijk (fiets)beleid. Dankzij overleg op ambtelijk en politiek niveau werden ontwerpen en plannen al verbeterd in een vroeg stadium. Regelmatig terugkerende onderwerpen waren: paaltjes, onlogische routes en ontwerpfouten in verkeersplannen. We waren dit jaar nauw betrokken bij de planvorming van een derde ondergrondse fietsenstalling voor 3000 fietsen op de Zuidas, en dankzij de oplettendheid van de Fietzersbond en de inzet van de gemeente is gemotoriseerd verkeer in de nieuwe passage voor fietsers en voetgangers onder het Centraal Station niet toegestaan. In algemene zin hebben we een zware inzet gepleegd om de scooters naar de rijbaan te krijgen, iets dat begin 2016 alsnog gelukt is.

Als onderdeel van een grootscheepse korting van subsidies in Amsterdam is ook de Fietzersbond zijn subsidie in 2015 kwijtgeraakt. Daarmee komt een einde aan bijna dertig jaar professionele ondersteuning van de afdeling in Amsterdam.

2.2.2.2 Stadsregio Amsterdam (project 413)

In 2015 heeft ook de Stadsregio Amsterdam (een wijde ring van gemeenten om de hoofdstad) besloten tot het financieren van een medewerker die de afdelingen in deze regio ondersteunt en bijdraagt aan het regionale fietsbeleid. Deze medewerker heeft samen met de afdelingen input geleverd op de uitvoeringsagenda fiets, nieuwe fietsveiligheidsprojecten aangedragen en onder meer een werkconferentie over de combinatie van fiets en openbaar vervoer georganiseerd.

2.2.2.3 Den Haag (project 505)

Een medewerker van het landelijk bureau van de Fietzersbond houdt zich bezig met het ondersteunen van de lokale afdeling van de Fietzersbond in de gemeente Den Haag. De activiteiten bestaan uit het geven van beleidsadvies, deelname aan overlegstructuren over fietsonderwerpen, adviseren over projecten, en het verzorgen van communicatie-uitingen. Als gevolg van de late toekenning van de subsidie in 2015 is een groot deel van deze activiteiten niet uitgevoerd en (met toestemming van de gemeente) doorgeschoven naar 2016.

2.2.2.4 Zuid-Holland (project 502)

Vanuit het landelijk bureau van de Fietzersbond houdt een medewerker zich in Zuid-Holland al enige jaren bezig met beleidsbeïnvloeding op provinciaal niveau, en het verzorgen van inbreng in diverse regionale en provinciale fietsprojecten en overleggen. Deze medewerker is aanspreekpunt voor afdelingen als het gaat om regionale fietsonderwerpen. De politiek en het beleid op het gebied van (fiets)verkeer worden nauw gevolgd en indien nodig beïnvloed door lobby, advies en inspraak.

Naast het adviseren van de afdelingen, het organiseren van een kennismakingsbijeenkomst met de nieuwe gedeputeerde is in 2015 is de enquête *Wat vinden fietsers ervan?* in de provincie Zuid-Holland ingevuld door 1000 mensen waarvan 150 aangaven actief mee te willen praten over het fietsbeleid.

2.2.2.5 Fryslân (project 510)

Een medewerker van het landelijk bureau van de Fietzersbond houdt zich bezig met het ondersteunen van de afdeling van de Fietzersbond in de provincie Fryslân. De activiteiten bestaan uit het geven van beleidsadvies, deelname aan overlegstructuren over fietsonderwerpen, adviseren over projecten, het aanjagen van nieuwe ontwikkelingen, en het verzorgen van communicatie-uitingen. In 2015 organiseerden we de eerste winter fietselfstedentocht, een politiek café voor de provinciale verkiezingen en het eerste officieuze Fryske kampioenschap "stadich oan fytse". Daarnaast zijn onderzoeken gedaan naar de algemene fietservaringen en het vergevingsgezinde fietspad. Ook vroegen we veel aandacht voor fietsen naar school.

Doelen in 2015

- Zoveel mogelijk aandacht voor de fiets in de provinciale coalitieakkoorden
- Efficiënte en effectieve lobby op lokaal en regionaal niveau
- Afstemming en uitwisseling van kennis, kunde en inspiratie tussen de verschillende afdelingen in een bepaalde gemeente/provincie

Concrete resultaten in 2015

Betere fietsvoorzieningen en een goed functionerende Fietzersbond-afdeling in deze gebieden.

2.2.3 Infrastructuur (project 616)

De Fietzersbond neemt deel aan verschillende werk- en onderzoeksgroepen op het gebied van fietsen en fietsinfrastructuur. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het CROW of het Fietsberaad. De Fietzersbond vertaalt de kennis die hierbinnen ontwikkeld wordt, naar de regionale en lokale toepassingen.

Doel en beoogde activiteiten in 2015

- Invloed uitoefenen op een betere infrastructuur voor fietsers in Nederland
 - Advies aan afdelingen en gemeenten over de interpretatie van de richtlijnen
- Bijdragen aan vernieuwing en innovatie op dit gebied

Concrete resultaten in 2015

- Deelname aan werk- en onderzoeksgroepen van CROW en Fietsberaad, onder meer in het kader van de ontwerpwijzer Fiets en Tour de Force.

- Actieve ondersteuning en advisering van lokale afdelingen over goede infrastructuur. In 2015 zijn vanuit het landelijk bureau honderden infrastructuur gerelateerde adviezen aan afdelingen gegeven.

2.2.4 Verkeersveiligheid/verkeersgezondheid (project 615)

In 2015 hebben we in onze nieuwe conceptvisie op verkeersveiligheid de discussie over verkeersveiligheid verbreed tot verkeersgezondheid. De discussie over verkeersveiligheid richtte zich in de afgelopen jaren steeds meer eenzijdig op verkeersongevallen. De Fietzersbond vindt dat de gezondheidswinst van actieve mobiliteit (fietsen en wandelen) ook in deze discussie moeten worden meegenomen. Het verbeteren van fietsinfrastructuur is investeren in de gezondheid van Nederland. We moeten daarom naar een breder kader, waarin ongevallen, milieu en algehele gezondheid een rol spelen.

De Fietzersbond heeft vijf speerpunten geformuleerd om tot een betere verkeersgezondheid te komen:

1. 30 km per uur is de norm in de bebouwde kom, snelheidsverschillen moeten kleiner.
2. Verplichting van ISA: Intelligente Snelheids Assistentie
3. Invoeren van de fietsersairbag en automatisch remmen
4. Eminente fietsinfrastructuur
5. Specifieke aandacht voor ouderen

Veel van de Fietzersbond doet valt onder de noemer Verkeersveiligheid en Verkeersgezondheid. Beleidsadvies en lobby voor zaken die de verkeersveiligheid vergroten zijn de belangrijkste activiteiten. Daarnaast blijven we als landelijk bureau en afdelingen doorlopend aandacht schenken aan de aanpak Fietsveiligheid en de uitvoering van de plannen die de gemeenten hiervoor gemaakt hebben.

Ook houden we ons bezig met veiligheidsthema's als de fietsersairbag, helmen-lobby en scooters. Tevens analyseren we in het kader van dit thema de jaarlijkse verkeersveiligheidscijfers en trekken op grond daarvan conclusies voor het fietsbeleid in ons land.

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- Bijdragen aan een grotere verkeersveiligheid door beleid te ontwikkelen waarmee fietsers veiliger op de weg kunnen fietsen
 - Volgen van en reageren op actuele ontwikkelingen
 - Ondersteunen van gemeenten en afdelingen bij het invullen van de aanpak Fietsveiligheid en gerelateerd werk.

Concrete resultaten in 2015

- We hebben een nieuwe verkeersveiligheidsvisie ontwikkeld die wijd verspreid is en in het vakblad Verkeerskunde is gepubliceerd. Hierop is door veel partijen instemmend gereageerd.

- Er is een communicatieplan over verkeersveiligheid en verkeersgezondheid opgesteld en in uitvoering.
- We zitten bovenop de wetgeving rond scooters. Begin 2016 leidde dat tot de aanzet van nieuwe wetgeving waarmee de scooters met een helm naar rijbaan gestuurd kunnen worden.

2.2.5 Fiets en openbaar vervoer (project 640)

Met grote ambitieuze projecten wordt er hard gewerkt aan het terugdringen van het tekort aan fietsparkeerplekken bij de stations. In 2015 zijn onder andere grote gratis stallingen in Delft en Nijmegen geopend. De Fietzersbond houdt de vinger aan de pols op het gebied van capaciteit en klanttevredenheid. Eurostar heeft in 2015 het voornemen om voortaan alleen nog gedemonteerde fietsen mee te nemen ingetrokken dankzij een petitie van de Europese fietsersbonden.

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- Realiseren van meer (deels of tijdelijk gratis) fietsparkeerplekken bij de stations, zodat meer fietsers hun fiets snel, veilig en comfortabel kunnen stallen.
 - Advies aan Fietzersbondafdelingen bij grote, complexe stationsprojecten.
 - Robuuste afspraken over fietsparkeren bij stations.
- Betere mogelijkheden om fietsen in de trein mee te nemen, zowel binnen Nederland als naar het buitenland.
 - Deelname aan regulier overleg over fiets en openbaar vervoer.
 - Borging van teksten in de spoorconcessie over meenemen van fietsen.

Concrete resultaten in 2015

- Contouren van structurele afspraken voor fietsparkeren bij stations tussen de verschillende partijen worden steeds duidelijker. Waarschijnlijk blijft het Rijk ook na 2020 betrokken en wordt NS-model van het gratis parkeren van de eerste 24 uur in de bewaakte stallingen meer en meer leidend. Het op termijn opnemen van de kosten van het fietsparkeren in de prijs van het treinkaartje is voor het eerst bespreekbaar geworden. Positief is verder dat er eindelijk een principe-overeenkomst is tussen de verschillende partijen over Amsterdam Centraal, het grootste knelpunt.
- Advies aan Fietzersbondafdelingen bij grote, complexe stationsprojecten. Onder andere Den Haag en Delft. Daarnaast houdt het landelijk bureau afdelingen op de hoogte van plannen van ProRail in hun gemeente.

Niet gerealiseerd

- Borging van de teksten in de spoorconcessie over meenemen van fietsen en plan van aanpak voor verdere proces bij NS.

2.3 Vrijwilligers

2.3.1 Afdelings- en vrijwilligersondersteuning (projecten 412 en 652)

Onze vrijwilligers in het hele land vormen samen het kloppend hart van de vereniging Fietzersbond. Zij spannen zich samen in voor meer en betere fietsvoorzieningen op lokaal niveau en voor betere zichtbaarheid van de bond. Vanuit het team Kaderondersteuning op het landelijk bureau ondersteunen wij deze vrijwilligers.

Lokale acties met landelijke campagnes als leidraad

Onze vrijwilligers en afdelingen zijn van groot belang voor ons gezicht in het land. Door zoveel mogelijk afdelingen aan de slag te laten gaan met onze jaarthema's wint ons gezicht in het land aan kracht. Door afdelingen hierin te begeleiden en ze ook voor lokale campagnes gebruik te laten maken van het Fietzersbond Meldpunt proberen we de activiteiten van de Fietzersbond elkaar te laten versterken. Ondersteuning van vrijwilligers bij het gebruik van het Meldpunt is zeker bij startende afdelingen noodzakelijk. Ook wordt aandacht besteed aan andere campagnes, zoals fietsverlichting, provinciale verkiezingen, gladheid en het thema 8-80. Ook stimuleren we afdelingen om aan acties van derden mee te doen.

Scholing en communicatie

Om lokale kennis over fietsbeleid op te bouwen en te behouden is informatievoorziening en scholing van groot belang. Themadagen, excursies en avonden van de Fietzersbond Academie helpen daarbij. Daarnaast is alle informatie terug te vinden op VrijwilligersNet en zijn zowel communicatie via de Ketting Nieuwsbrief, de Berichten aan afdelingen en de nieuwsbrief Schakeltje van groot belang. In 2015 hebben we na een onderzoek besloten tot de integratie van deze drie nieuwsbrieven in één nieuwsbrief: het Schakeltje.

In 2015 heeft de Fietzersbond meer aandacht besteed aan de kwaliteit van lokale afdelingen. Dit betekent dat vrijwilligers pro actief worden begeleid in hun werkzaamheden, met als doel om de kwaliteit en effectiviteit van de afdeling te verbeteren.

Advies aan afdelingen

Communicatie met vrijwilligers is zeker geen eenrichtingsverkeer. Desgevraagd geven wij advies op maat aan afdelingen of vrijwilligers die daar behoefte aan hebben. Bieden van maatwerk waaronder ook het geven van verkeerskundige en juridische adviezen, is essentieel voor het actief houden en binden van vrijwilligers en afdelingen. Belangrijke adviezen zijn verstrekt voor onder meer de Fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal bij Nigtevecht en de fietsvriendelijke inrichting van de rotonde N225 bij Leersum. Een hoogtepunt in 2015 was de uitspraak van de Raad van State dat de spoorwegovergang Alverna bij Haarlem open moest blijven.

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- Ondersteuning, scholing en feedback geven aan afdelingen en vrijwilligers, en daarin streven naar hoge tevredenheid en een substantiële kwaliteitsverbetering van het lokale werk.
- Verder ontwikkelen van nieuw vrijwilligersbeleid, gericht op nieuwe vormen van activisme en het behouden van vrijwilligers.

Concrete resultaten in 2015

- 25% van de lokale afdelingen heeft activiteiten ontplooid rondom een van de landelijke campagnes, dat wil zeggen rond Fietsstadverkiezing, Fietstelweek en Fietsverlichting, 8-80, Meldpunt watertappunten, provinciale verkiezingen en snelfietsroutes.
- Uitbreiding van verschillende provinciale teams
- Twee thema-avonden over lokale initiatieven, twee over fietsstad, vier over 8-80, één over provinciale lobby en twee in kader van de expertgroep. Daarnaast vonden er vijf regioavonden plaats.
- Voor de provinciale verkiezingen hebben vrijwilligers en medewerkers de partijprogramma's met elkaar vergeleken. De vergelijking en onze waardering is gepubliceerd en heeft aandacht gekregen van veel (lokale) media.
- Het team vrijwilligers heeft de afdelingen doorlopend ondersteund bij politieke lobby, het lokaal uitvoering geven aan landelijke campagnes, het in stand houden van de groep en het geven van administratieve ondersteuning, het werven van nieuwe vrijwilligers en de op- of doorstart van afdelingen. Zes afdelingen werden hierbij actiever begeleid om specifieke punten te verbeteren.
- Ontwikkeling en vernieuwing van actiematerialen
- Onze drie nieuwsbrieven voor actieve leden zijn samengevoegd tot één inhoudelijk goede en regelmatig verschijnende nieuwsbrief: Schakeltje.
- Samenwerking tussen landelijke en lokale lobby zorgde voor succesvolle beïnvloeding bij het provinciale beleid in Zuid-Holland en Overijssel, voor de Ruit Eindhoven, en voor de fietsbruggen langs de A27, over het Amsterdam-Rijnkanaal en over de Lek.

Niet gerealiseerd

- Uitwerking van een duidelijke visie op vrijwilligersbeleid en het plan om jongere vrijwilligers te werven is vertraagd vanwege het voortijdse vertrek van de trainee die aan dit plan werkte.

2.4 Onderzoek

2.4.1 Onderzoeksprogramma (project 633)

In het onderzoeksprogramma van de Fietzersbond spelen we in op actuele ontwikkelingen. Per jaar stellen we hierin prioriteiten, aansluitend op actualiteit en de jaarthema's. Veel onderzoekstijd ging dit jaar naar de zeer

succesvolle Fietstelweek die tal van interessante gegevens voor Fietzersbond, gemeenten en diverse instellingen en organisaties heeft opgeleverd. Hierin zijn ook diverse vormen van datavisualisatie meegenomen.

Doel en beoogde activiteiten in 2015

- Het aanjagen van relevant onderzoek naar de staat van het fietsnetwerk en de fietsvoorzieningen in Nederland
 - Een onderzoek naar aanleiding van een actueel onderwerp samenhangend met één van onze jaarthema's.
 - Een onderzoek naar fietsgebruik op gemeentelijk niveau.
 - Onderzoek naar de verkeersveiligheidscijfers.

Concrete resultaten

- Cijfers en inzichten onderzocht over uiteenlopende onderwerpen, bijvoorbeeld e-bikediefstal.
- Deze cijfers en inzichten zijn uitgedragen via website, blad en presentaties
- Onderzoek naar verkeersveiligheidscijfers. Weliswaar neemt het aantal ongevallen onder fietsende ouderen toe, maar dat komt doordat er meer ouderen fietsen. Per oudere is de kans op een ongeval afgenomen.
- Het onderzoek naar fietsgebruik op gemeentelijk niveau heeft ook een plek gekregen in de FietsTelweek.

Niet gerealiseerd

- Apart onderzoek in het kader van onze jaarthema's heeft alleen op het niveau van het Fietspanel (par. 2.4.4.) plaatsgevonden.

2.4.2 FietsTelWeek (project 438)

Eigenlijk weten we nog maar weinig van de fietser. Om tot betere fietsnetwerken te komen, is meer inzicht nodig in het verplaatsingsgedrag. De Fietzersbond heeft daarom op initiatief van Keypoint Consultancy, en samen met Mobidot en NHTV het initiatief genomen om een FietsTelWeek te organiseren.

De eerste FietsTelWeek vond plaats in de derde week van september 2015, en zal jaarlijks herhaald worden. Gedurende één week werden zoveel mogelijk fietsritten geregistreerd en worden deelnemers uitgedaagd om zoveel mogelijk kilometers per fiets af te leggen. Met als resultaat: meer mensen op de fiets én meer inzicht in het gebruik van het fietsnetwerk. De FietsTelWeek was een ongekend succes met 56.000 deelnemers. Het Utrechtse Smakkelaarsveld bleek het drukste stukje fietspad van Nederland.

Doel

- Het organiseren van een Nationale FietsTelweek in september waarbij zoveel mogelijk mensen hun fietsritten laten registreren door de FietsTelweek-app te downloaden. Het ontsluiten van deze data voor deelnemende regio's om zo door te meten en te weten ook te verbeteren.
 - Minimaal 20.000 deelnemers

Concrete resultaten

- In de FietsTelweek hebben 56.000 deelnemers meer dan 2 miljoen kilometer gefietst. Dit heeft data van onschatbare waarde opgeleverd. De eerste onderzoeken laten zien dat de FietsTelweek gegevens kwalitatief zeker vergelijkbaar zijn aan reguliere tellingen.

2.4.3 *Fietzersbond Meldpunt (project 611)*

Het Fietzersbond Meldpunt blijft zowel voor deelnemende Fietzersbond-afdelingen als voor wegbeheerders een waardevol middel om de problemen die fietsers op straat tegenkomen te registreren. Om de effectiviteit van het Meldpunt te vergroten is het belangrijk dat er zoveel mogelijk mensen hun problemen melden, en dat wegbeheerders werken aan een hoog oplossingspercentage.

Doelen in 2015

- Een stabiel en goed gebruikt Meldpunt waarvan de meldingen door wegbeheerders en afdelingen goed worden opgepakt.
 - Technische verbeteringen
 - Beantwoorden van vragen van afdelingen en melders.
 - Campagnes rondom de jaarthema's.
 - 20% stijging in het aantal meldingen
- Meer samenwerking met andere partijen rondom het Meldpunt, bijvoorbeeld wegbeheerders, Veilig Verkeer Nederland en Verbeterdebuurt.

Concrete resultaten in 2015

- Een aantal technische bugs is verholpen.
- Campagne 1: Op het Meldpunt kunnen fietsers nu ook watertappunten melden als service voor andere fietsers. Dit past binnen het Jaarthema 8-80.
- Campagne 2: Eind december hebben 400 fietsers een wens gemeld.
- Eind 2015 hebben we opdracht gegeven voor een strategische heroriëntatie van het Meldpunt.

Niet gerealiseerd

- In plaats van meer zijn er minder meldingen gedaan in 2015, ruim 2300. Dit is te wijten aan voortdurende technische problemen die moeilijk bleken te temmen en het niet volledig uitvoeren van het promotieplan vanwege de reorganisatie en het vertrek van twee successieve projectleiders van het Meldpunt.
- Samenwerking met andere meldpunten blijkt lastiger dan gedacht, zowel technisch als qua uitgangspunten liggen de andere Meldpunten ver van ons af.

2.4.4 Nationaal Fietspanel (project 630)

In 2012 hebben we het Nationaal Fietspanel opgezet om structureel de mening van fietsers in Nederland te meten. In 2015 richtte het Nationaal Fietspanel zich vooral op kleinere, aan de actualiteit gerelateerde onderzoeken. De uitslagen van deze enquêtes zijn vooral bedoeld als achtergrondinformatie bij de standpuntbepaling van de Fietsersbond.

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- Fietsers bereiken door het over hun eigen ergernissen en wensen te hebben.
 - Ontwikkelen en uitzetten van enquêtes
 - Rondom de 2 grote peilingen wordt een communicatiestrategie opgezet zodat de resultaten een groot publiek bereiken.
- Aansluiten bij actualiteit (3x) en 8-80 steden (1x)

Concrete resultaten in 2015

- Twee peilingen over langlopende zaken, één over ledenservice en één over verzekeringen
- Verschillende 'flitspeilingen' naar aanleiding van de actualiteit:
 - Fietsveiligheid verbeteren is gezondheid bevorderen
 - Wat vinden fietsers ervan? (Fietsgebruik en doorstroming in Zuid-Holland)
 - Fietsstadverkiezing
- Enkele interne peilingen voor afdelingen.

Niet gerealiseerd

- Een eigen enquête in kader van 8-80 is voorbereid, maar verschoven naar maart 2016.
- De resultaten van de enquêtes gaven geen aanleiding om hier nieuws mee te maken. Dit is aanleiding om begin 2016 te starten met een kritische evaluatie van de enquêtes.

2.4.5 *Vergevingsgezinde Fietspad (project 445)*

De Fietzersbond participeert in het project Vergevingsgezinde Fietspad, geleid door ingenieursbureau RoyalHaskoningDHV. In dit project staat het ontwikkelen van veilige fietsinfrastructuurconcepten voor de oudere fietsers centraal. De taak van de Fietzersbond bestaat vooral uit het communiceren van de resultaten. Door een kleine vertraging in de algehele uitvoering wordt dit project voorjaar 2016 afgerond.

Doel in 2015

- Het ontwikkelen van veilige fietsinfrastructuurconcepten voor oudere fietsers en het ontwikkelen van goede onderzoeksmethoden voor het meten van het gedrag van fietsers op infrastructuur met gebruik van camera's, dagboeken en GPS

Concrete resultaten in 2015

- Enquête verspreid via nieuwsbrieven aan vrijwilligers en algemene Fietsflits
- Website is geüpdatet, eind maart 2016 kunnen ook de eindresultaten gepubliceerd worden.
- Communicatie van het Vergevingsgezinde Fietspad in onder andere de Vogelvrije Fietser

2.4.6 *Fietscommunity (project 550)*

De Fietscommunity is een extern samenwerkingsverband met onder meer de Universiteit van Amsterdam, de Rijksuniversiteit Groningen, Platform31 en Fietsberaad, met als doel wetenschappelijk onderzoek te koppelen aan praktijksituaties en de mensen die hier in de praktijk mee te maken hebben, zodat ideeën, inzichten en informatie worden uitgewisseld.

Doel in 2015

- Overdracht van bevindingen uit wetenschappelijke onderzoek naar mensen uit de praktijk, en vice versa.

Concrete resultaten in 2015

- Fietscommunity 2.0 staat in de steigers en er is een fietsproject ontwikkeld in het kader van het Europese SURF-programma (Smart Urban Regions of the Future). Begin 2016 werd duidelijk dat dit project is toegekend.

3 Consumenteninformatie

3.1 Communicatie algemeen (projecten 300 en 629)

Het algemene communicatiebeleid heeft als doel de Fietzersbond neer te zetten als een relevante, positieve, maatschappelijk gerichte, moderne en succesvolle beweging. Bij een veelzijdige organisatie als de Fietzersbond is het belangrijk om de communicatie op een goede manier te stroomlijnen. Waar mogelijk zorgen we ervoor dat de verschillende projecten optimaal met elkaar samenwerken op het gebied van communicatie. Hierbij zijn de jaarthema's een belangrijk hulpmiddel, maar ook op andere thema's als verkeersveiligheid en gladheid proberen we strategisch te communiceren, zodat de projecten van de Fietzersbond elkaar versterken. Dit is niet alleen belangrijk voor de afdeling communicatie, maar voor de hele Fietzersbond.

De Fietzersbond is in 2015 veel in het nieuws geweest. We kwamen onder meer aan het woord over de maximumsnelheid op fietspaden, fietshelmen, de provinciale verkiezingen, overlast van snorscooters, de Tour de France, fietsverlichting, een gebrek aan fietservaring bij kinderen, Fietsstad en de FietsTelWeek. In de vakpers was ruim aandacht voor onze visie Verkeersgezondheid. Ondanks deze grote hoeveelheid publiciteit daalde de naamsbekendheid van de Fietzersbond zoals gemeten in de jaarlijkse Charibarometer naar 12%. Vorig jaar steeg de naamsbekendheid nog van 13 naar 15%. Waar deze daling door komt is onbekend. In 2016 is naamsbekendheid ons voornaamste speerpunt

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- Geïntegreerde communicatie met veel aandacht voor de geformuleerde jaarthema's
 - We willen minder papier en meer digitaal communiceren. Waar dit niet kan of strategisch niet wenselijk is, stellen we de informatie niet alleen op papier ook digitaal beschikbaar.
 - Nieuwe communicatiestrategie.
- Professionele mediawoordvoering voor zowel regionale als landelijke pers.

Concrete resultaten in 2015

- Nieuwe materialen voor Fietsverlichtingscampagne.
- Veel aandacht voor de Fietzersbond in de media, onder andere rond onderwerpen als maximumsnelheid op fietspaden, fietshelmen, de provinciale verkiezingen, overlast van snorscooters, de Tour de France, fietsverlichting, een gebrek aan fietservaring bij kinderen, Fietsstad en de FietsTelWeek

Niet gerealiseerd

- Door een druk najaar (veel perswoordvoering voor onder meer scooteroverlast en FietsTelWeek) is de communicatiestrategie in 2015 nog niet vernieuwd. Dit zal in 2016 gebeuren.

3.2 Website (project 331)

Website en sociale media zijn steeds belangrijker voor de naamsbekendheid van de Fietzersbond en het werven van leden. Het aantal bezoekers op de website neemt toe, maar ook het draagvlak op de sociale media groeit. Met name de onafhankelijke consumenteninformatie en de routeplanner spelen daar een grote rol in.

Door de gezamenlijke inspanning van internetbureau Storm MC, onze afdeling Marketing en het Webteam is de conversie van onze website verder verhoogd. Het aantal nieuwe leden dat via de website is geworven is hoger dan ooit en ook de aanmeldingen voor bijvoorbeeld fietsinformatiedagen en de nieuwsbrief zijn gegroeid.

Het huidige platform is live gegaan in 2011 en moet om onderhoudsredenen worden vernieuwd. Dat biedt ook allerlei kansen om nieuwe plannen te maken en de functionaliteit nog eens scherp onder de loep te nemen. Eind 2015 zijn in de webredactie enkele sessies geweest om de eisen en wensen van een nieuw platform te inventariseren. Ook is een enquête uitgestuurd onder de medewerkers van het landelijk bureau om hier verdere invulling aan te geven. In 2016 wordt dit verder uitgewerkt en gestart met de ontwikkeling, zodat het nieuwe platform nog dat jaar in gebruik genomen kan worden.

Doelen in 2015

- Meer interactie met fietsers online, zowel op de eigen site als op sociale media.
 - 20% toename van het aantal bezoekers.
 - 25.000 abonnees van de Fietsflits.
 - 20 % meer volgers op sociale media.
- Een flexibel webplatform, zowel voor de landelijke Fietzersbond als voor lokale afdelingen.
- Verder verbeteren conversie op de website.

Concrete resultaten in 2015

- Onder andere verbetering van de informatie over elektrische fietsen naast het toevoegen van nieuwe consumenteninformatie over onder meer fietsen meenemen op vakantie.
- Door veranderingen in de meetmethode van onze statistieken begin 2015, hebben we over de gehele breedte een lager bereik van de websites behaald dan in 2014. Dat komt omdat in de nieuwe methode de Routeplanner niet is opgenomen. Maar als je hier rekening mee houdt hebben we in 2015 weer een groei behaald in zowel het unieke bezoek als het aantal bezochte pagina's. Dat wil zeggen: 4.414.437 pagina weergaves in 2015, met ruim 1,5 miljoen unieke bezoekers op alle *.fietzersbond.nl domeinen (zonder Routeplanner).
- Aantal fans van de landelijke Facebookpagina is met 54% gestegen van 3300 in januari 2015 naar 5095 in januari 2016. Ook het aantal volgers van de Fietzersbond (van 3230 naar 4300, +33%) en de

Vogelvrije Fietser (van 2000 naar 2750, + 37,5 %) op Twitter nam toe. Steeds meer lokale afdelingen hebben daarnaast hun eigen profielen op sociale media. In 2016 gaan we dit actief stimuleren.

- Vernieuwing website is gestart, het maken van een programma van eisen en wensen voor een nieuw webplatform loopt door tot in 2016
- Verbeterde bereikbaarheid VrijwilligersNet. Bezoekers kunnen nu met één centrale inlog inloggen en het VrijwilligersNet bekijken.

Niet gerealiseerd

- 25.000 Fietsflitsleden werven is niet gelukt, omdat we hiervoor geen specifieke wervingsactie hebben uitgezet.

3.3 Vogelvrije Fietser (project 330)

De Vogelvrije Fietser is al sinds 1975 het ledenblad van de Fietzersbond. Het blad wordt gemaakt door een onafhankelijke redactie die ook de website vogelvrijefietser.nl maakt. In 2015 heeft de Vogelvrije Fietser onder meer aandacht besteed aan het veertigjarig bestaan van de Fietzersbond, hoe je je fiets mee kunt nemen op vakantie, snelheidscontrolesysteem ISA voor auto's in binnensteden, populaire fietsvakantieroutes, de nieuwe wetenschappelijke belangstelling voor de fiets, ligfietsers en het negeren van blinden door fietsers. Daarnaast stonden in de Vogelvrije Fietser testen van Kees Bakker, ergo TestKees, van onder meer elektrische fietsen, minifietsen, fietstassen en banden.

Doel in 2015

- Productie Vogelvrije Fietser en vogelvrijefietser.nl
 - Vier magazines van 48 pagina's en een digitale zomereditie.
 - 20% meer bezoek op de website.

Concrete resultaten in 2015

- Er zijn 4 VVF's uitgegeven met een totale oplage van 125.000
- Er waren in 2015 (413.000) 22 procent meer bezoekers op Vogelvrijefietser.nl dan in 2014 (321.000).
- Betere integratie blad en site door oproepen op de site te gebruiken bij het schrijven van artikelen.
- Interactie met fietsers door regelmatig oproepen te doen naar ervaringen van fietsers met fietstassen, ligfietsen of bijvoorbeeld e-bikes en online fietsen kopen.

Niet gerealiseerd

- Voor een extra digitale Vogelvrije Fietser in de zomer konden we geen financiering vinden.

- We hebben diverse gesprekken gevoerd om meer samen te werken met andere tijdschrifttitels. Onder meer wegens langlopende verplichtingen rond de advertentieverkoop is die samenwerking voorlopig uitgesteld.

3.4 Consumentenvoorlichting (project 320)

De consumenteninformatie op onze website is erg gewild. Vooral de pagina's over elektrische fietsen zijn populair. Dit biedt kansen op het gebied van ledenwerving. Door conversie op deze pagina's te stimuleren kunnen we meer inkomsten verwerven. Daarnaast gaan we de mogelijkheden onderzoeken om financieel te profiteren van de uitkomst van onze testen, door bijvoorbeeld geld te vragen voor het gebruik van ons 'best getest'-zegel. Kees gevraagd. Uiteraard is het bewaken van onze onafhankelijkheid hierbij het allerbelangrijkst.

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- De gewone fietser zo goed mogelijk informeren op het gebied van fietsproducten
 - Vier consumententesten voor de Vogelvrije Fietser en twee voor andere media
 - Kleine testen van opvallende producten voor de Vogelvrije Fietser
 - Een projectplan voor de exploitatie van onze consumenteninformatie.
- Ontwikkelingen in de branche volgen.
- Content verbeteren website.
- Media te woord staan bij vragen over fietsproducten.
- Meer communicatie met fietsers over de testen en fietsproducten.
- Vakwereld informeren en adviseren over ontwikkelingen.

Concrete resultaten in 2015

- Testen van onder meer E-bikes, stads- en tourfietsen, fietstassen, elektrische vouwfietsen en fietsbanden voor Vogelvrije Fietser en de website.
- De consumenteninformatie op de website is verbeterd en levert nu meer conversie, zowel voor ledenwerving als voor meer informatie.
- Twee grote consumententesten voor externe media: E-bikes voor Telegraaf en scholierenfietsen voor AD.
- Items in onder meer AVROTROS Radar en Tijd voor Max.

3.5 Fietsstimulering

3.5.1 Bike2work (project 470)

Om mensen op de fiets naar het werk te krijgen zijn op heel veel manieren stimuleringen mogelijk. Onder de titel Bike2work werkt de Fietzersbond in samenwerking met de European Cyclists' Federation en Europese

zusterorganisaties hier verder aan. Doel is om in alle deelnemende landen het fietsaandeel in het dagelijks verkeer te vergroten en met name het fietsen naar het werk zo effectief mogelijk te stimuleren. Door Europees samen te werken zijn belangrijke schaalvoordelen te behalen en kunnen we leren van elkaars ervaringen. Het project kwam bij de Fietzersbond relatief moeilijk op gang vanwege wisseling van projectleider.

Doel in 2015

- Effectieve Europese samenwerking op het gebied van fietsstimulering bij bedrijven.

Concrete resultaten in 2015

- Bike2work Nederland participeerde in de Fiets Naar Je Werk Week van Natuur en Milieu. Aantal deelnemers: 133. Helaas is het niet gelukt het beoogde aantal deelnemers van 1000 te halen. De reden is dat het bereik van de campagne beperkt bleef, waarschijnlijk omdat de campagne alleen online was.
- Website fietsennaarhetwerk.nl onderhouden met daarop onder andere een calculator en diverse fietstesten.

3.5.2 Veilig en Bewust (project 446)

In 2013 heeft de Fietzersbond samen met onderzoeksinstituten Roessingh en TNO onderzocht of ouderen fietsers baat hebben bij een zogenaamd 'feed-forward'-systeem. Met een feed-forward systeem krijgen fietsers realtime routeinformatie waarmee ongevallen voorkomen zouden kunnen worden. In het vervolgproject Veilig en Bewust hebben we gewerkt aan een speciaal routetype in de Fietzersbond Routeplanner en verdere ontwikkeling van het project.

Doelen in 2015

- Onderzoeken van het 'feed-forward'-systeem
- Ongevallen bij oudere fietsers voorkomen door het bieden van routeinformatie.

Concrete resultaten in 2015

- Het project Veilig en Bewust is via Fietzersbond-websites en landelijke media onder de aandacht gebracht van fietsende ouderen.
- Routeprofiel Fietsbewust voor veilig fietsen voor ouderen staat in Routeplanner.

Niet gerealiseerd

- Een volledig feed forward systeem is nog niet gerealiseerd door verschillende verwachtingen tussen TNO en Fietzersbond over hoe slimme fiets en routeplanner-app samenwerken. Doordat het systeem nog niet werkend is, is het project ook maar beperkt gecommuniceerd.

3.6 Blijf Veilig Mobiel (project 405)

Blijf Veilig Mobiel (BVM) is een project waarin de Fietzersbond samen met acht andere belangenorganisaties, onder leiding van seniorenorganisatie ANBO. BVM werkt aan producten en diensten om senioren (65-plussers) te informeren en stimuleren om langer veilig aan het verkeer deel te kunnen nemen. BVM is in 2009 gestart met financiële ondersteuning van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Het project is verlengd tot en met 2015, met als doel om de producten van Blijf Veilig Mobiel verder te verspreiden. Door de bundeling van krachten kunnen zowel beleidsmakers als senioren overzichtelijk informatie en voorlichting krijgen. Het project wordt begin 2016 stopgezet, maar de website wordt nog tot half 2016 onderhouden.

Doelen in 2015

- Voortzetting van het project Blijf Veilig Mobiel
- Verbetering van de informatie over veilig fietsen aan senioren en beleidsmakers.

Concrete resultaten in 2015

- Op blijfveiligmobiel.nl werden senioren geïnformeerd over alles wat te maken heeft met het op een veilige manier aan het verkeer (blijven) deelnemen. Er is een heldere taakverdeling tussen de organisaties voor de periode dat Blijfveiligmobiel.nl zelfstandig verder gaat.
- Vanuit Blijf Veilig Mobiel is gewerkt aan een plan om de informatie over de driewielers verder te verspreiden. Dit wordt in 2016 uitgevoerd door de Fietsschool.

4 Service en diensten

4.1 Fietsschool (project 642 en diverse 40X-projecten)

De Fietsschool van de Fietzersbond is in 2007 opgericht. Doel is het aanleren en bevorderen van veilig fietsgedrag voor alle doelgroepen die daar behoefte aan hebben, bijvoorbeeld kinderen, jongeren en allochtonen, maar ook senioren die onzeker zijn in het verkeer.

De grootste verandering voor de Fietsschool was dat het programma als eerste zich moest omvormen naar het nieuwe organisatiemodel van de Fietzersbond. De Fietsschool werkt nu met een programmacoördinator en een flexibele schil van freelancers en ondersteuners. De freelancers krijgen klussen om fietslessen in hun provincie te coördineren en uit te voeren. De freelancers gaan vaak ook mee met de programmacoördinator naar de gesprekken met opdrachtgevers zoals de ROV's. Daarnaast moeten de vrijwillige fietsdocenten aangestuurd en geschoold worden.

In 2015 heeft de Fietsschool eigen lesmateriaal gemaakt om mensen te leren fietsen (programma Ik Leer fietsen). Dit wordt zowel voor groepslessen als individuele lessen ingezet.

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- Het bieden van praktijkgerichte fietscursussen.
 - 50 fietscursussen aan senioren en 60 fietslessen aan scholieren
 - Ontwikkelen lesmaterialen
 - Bijscholen fietsdocenten (terugkomdag)
 - Ontwikkelen nieuwe programma's
 - Afstemming projecten
- Het vergroten van de veiligheid van fietsers door het inzicht in de persoonlijke fietsvaardigheid en de kennis van verkeersregels te vergroten.
- Het verminderen van de ongevalkans bij fietsers op de elektrische fiets (e-bike).
- Het stimuleren van fietsen onder doelgroepen die minder fietsen vanwege gebrek aan kennis en vaardigheden of een beperkte gezondheid.
- Het vinden van een sponsor voor de basisactiviteiten van de Fietsschool.
- Investeren in nieuwe vormen van ontsluiting van onze kennis.

Concrete resultaten in 2015

- Senioren: De Fietsschool heeft in Friesland 5 E-bike dagen georganiseerd en presentaties gehouden bij 8 ouderenbonden. In Overijssel waren 5 E-bike dagen en in Gelderland 11 Fietsinformatie – en E-bike dagen. In Groningen heeft de Fietsschool 14 fietsparcours voor de Fietswijscampagne

georganiseerd. In Utrecht waren 9 E-bike dagen en heeft de Fietsschool presentaties gehouden bij 5 ouderenbonden. In Flevoland heeft de Fietsschool presentaties gehouden bij drie ouderenbonden en in Zuid-Holland heeft de Fietsschool 2 E-bike dagen georganiseerd. In totaal ging het om 62 cursussen.

- Kinderen: De Fietsschool heeft in Friesland lesgegeven aan 1.830 leerlingen basisschool en 1.401 leerlingen voortgezet onderwijs op 13 verkeersmarkten. In Gelderland/Overijssel kregen 1.000 basisschoolleerlingen les, in Flevoland 200 basisschoolleerlingen en in Groningen 546 leerlingen van het voortgezet onderwijs op 13 verkeersmarkten. In totaal ging het om 91 lessen.
- Nieuwe Nederlanders: In Friesland gaf de Fietsschool 3 cursussen van 6 weken lang 2 keer per week
- 2 terugkomdagen met bijscholing voor fietsdocenten
- Opleidingen voor nieuwe fietsdocenten voor het project Harten voor Sport (Utrecht) en voor sportcoaches in Friesland.
- We hebben nieuwe lesmaterialen ontwikkeld. Rondom het programma Ik leer fietsen zijn dat een handleiding, praktijkboekje, filmpje en lestas.
- Nieuwe programma's binnen de Fietsschool zijn Leerlijn Fietsen Basisschool (groep 3-8) en Senioren (afronding in 2016).
- Opzet van driewielfietsproject (uitvoering in 2016)

Niet gerealiseerd

- Er is geen sponsor gevonden. Er is wel een pilot opgezet met Europeesche Verzekeringen om samenwerking met fietsendealers op te zetten.

4.2 Fietzersbond Routeplanner (project 341)

2015 was het laatste jaar dat energiebedrijf Eneco verbonden was als hoofdsponsor aan de Fietzersbond Routeplanner. Dankzij Eneco wisten we de Fietzersbond Routeplanner in de afgelopen jaren toekomstproof te maken. De planner is nu op alle platforms te raadplegen, heeft apps voor iPhone en Android en wordt door steeds meer enthousiaste fietsers gebruikt.

Een van de belangrijkste werkzaamheden is het begeleiden en coachen van de honderden vrijwilligers die dagelijks zorgen voor de kwaliteit van de ingevoerde gegevens. Gegevens die niet alleen voor het plannen van routes gebruikt worden, maar ook voor onderzoek, het meldpunt en externe projecten. I

In 2015 heeft de Europeesche toegezegd voor enkele jaren samen te willen werken met de Routeplanner, maar dat levert niet genoeg op om de Routeplanner verder te ontwikkelen. In 2016 hopen we nieuwe sponsors te vinden om de Fietzersbond Routeplanner verder te verbeteren.

Doelen in 2015

- Het promoten en onderhouden van de Fietzersbond Routeplanner, inclusief apps en partnerplanners.

- Technische vernieuwing en doorontwikkeling van de Routeplanner (waaronder GPS tracking ten behoeve van onderzoek en gesproken navigatie).
- Vernieuwing van het vrijwilligersbeleid

Concrete resultaten in 2015

- Vrijwilligers worden meer digitaal ondersteund dan in 2014.
- Tracking is mogelijk in de app, dit kost echter nog veel batterij en staat dan ook standaard uit.

Niet gerealiseerd

- Er is nog geen solide financieringconstructie onder de Routeplanner ontwikkeld
- Er zijn drie vrijwilligersbijeenkomsten georganiseerd in Flevoland. Helaas heeft door een gebrek aan aanmeldingen voor deze avonden, er maar één hiervan daadwerkelijk doorgang gevonden.
- Voor de gesproken navigatie is gezocht naar financiering, maar deze is nog niet rond. Wel is er een reële kans dit in 2016 te realiseren.
- Het aantal geplande routes is niet met 15%, maar met met 12,1% gestegen.
- Vernieuwd vrijwilligersbeleid is nog niet van de grond gekomen, omdat we prioriteit hebben gegeven aan het zoeken van financiering.

4.3 Crowd management Grand Depart (project 448)

In 2015 is de Tour de France in Utrecht gestart. Naast honderden wielrenners kwamen er ook honderdduizenden bezoekers naar de stad om dat mee te maken. De stad wilde dat die liefst zoveel mogelijk met fiets of OV kwamen. De Fietzersbond heeft samen met de Gemeente Utrecht voor het evenement extra fietsenstallingen verzorgd op strategische punten langs de route. In de Routeplanner van de Fietzersbond konden bezoekers bovendien zien welke aangepaste route langs de afzettingen ze moesten nemen.

Doelen in 2015

- Tijdens de twee tourdagen een groot deel van het regionale publiek verleiden om op de fiets naar het parcours te komen

Concrete resultaten in 2015

- Meer dan 45.000 bezoekers op de speciale Tourrouteplanner.
- Regionale routes naar het parcours zijn uitgebreid gepromoot in regionale en landelijke media.
- Inrichting van extra fietsenstallingen op goed gekozen locaties. Hier hebben tienduizenden mensen gebruik van gemaakt.

- Zakelijke dienstverlener Conclusion heeft extra publiciteit op straat gesponsord, waaronder spandoeken, 20.000 flyers en 10.000 zadelhoesjes, voorzien van het Fietzersbond jubileumlogo.

Niet gerealiseerd

- Voor bebording van de routes was geen budget. Dit had de routes nog aantrekkelijker kunnen maken.

5 Werving en baten (projecten 301, 310-312, 314)

In 2015 hebben we onder andere leden geworven via de website, affiliate marketing ingezet en gezamenlijke promoties waarbij we met andere organisaties samenwerken. Om leden via de site van de Fietzersbond te trekken hebben we de site aantrekkelijker gemaakt en het bovendien na onderzoek eenvoudiger gemaakt om lid te worden.

Daarnaast is een langgekoesterde wens in vervulling gegaan om ook bedrijven de gelegenheid te geven de Fietzersbond te steunen. Onder de titel Vrienden van de Fietzersbond is een programma opgesteld waarin bedrijven bij kunnen dragen aan onze missie. Bouwbedrijf Dura Vermeer, Europeesche Verzekeringen en fietsfabrikant Batavus zijn de eerste drie vrienden, en in 2016 verwachten we nieuwe bedrijven aan ons te binden.

Doel in 2015

- De financiële zekerheid van de Fietzersbond verder vergroten door het verhogen van de inkomsten uit leden.
 - Werven van 2500 nieuwe leden.
- De financiële zekerheid van de Fietzersbond verder vergroten door het verhogen van de inkomsten uit sponsoring.

Concrete resultaten in 2015

- Het doel van 2015 om 2500 nieuwe leden te werven is ruimschoots gehaald. Op 1 januari 2016 had de Fietzersbond 33.930 leden en 246 donateurs.
- De gemiddelde terugverdientijd voor nieuwe leden is niet meer dan 2 jaar.
- Op barterbasis (joint promotion) hebben we deelgenomen aan de Fiets en wandelbeurs en de Nationale (E-) bike Testdagen.
- We hebben een samenwerking opgezet met drie nieuwe Vrienden van de Fietzersbond

Niet gerealiseerd

- We hebben de geplande groots opgezette Leden-werven-leden-actie geschrapt. Ervaringen van andere organisaties met deze wervingsmethode bleken niet positief. Rond het jubileum is wel een leden-werven-leden-aanbod gedaan dat minder uren en budget vergde. Die actie heeft 40 nieuwe leden opgeleverd.
- Grote aanpassingen aan de website voor betere registratiemogelijkheden en meer functies voor ledenwerven blijken op het huidige platform moeilijk te realiseren en erg begrotenlijk. We nemen deze plannen mee in het ontwikkeltraject van de nieuwe site.

- De inkomsten per lid zijn helaas iets gedaald naar €38,84 (was €40,66) en de totale inkomsten vanuit leden zijn ook iets gedaald: naar € 1.342.000. De reden is dat nieuwe leden gemiddeld minder besteden dan leden die langer lid waren en opzeggen.

6 Beheer en administratie

6.1 Bestuur en ledenraad (project 200)

De Fietzersbond is een vereniging. Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de ledenraad, gevormd uit de leden van de lokale afdelingen. De ledenraad benoemt de leden van het algemeen bestuur. Dit landelijk bestuur bestuurt de vereniging en zorgt voor benoeming van de directie.

De ledenraad komt normaal gesproken jaarlijks twee keer bijeen. Het algemeen bestuur vergadert zes keer per jaar.

Doel en beoogde activiteiten in 2015

- Een gezonde, democratische vereniging met een bestuur van hoge kwaliteit.
 - Twee ledenraden en zes vergaderingen van het algemeen bestuur.

Concrete resultaten in 2015

- Drie ledenraden, de eerste in januari had door hevige sneeuwbuien te maken met een te lage opkomst om besluiten te nemen.
- Zes vergaderingen van het landelijk bestuur en een telefonisch overleg.
- Voorzitter Marijke van Haaren is op de ledenraad van juni opgevolgd door Alexandra van Huffelen.
- Er zijn 2 nieuwe kandidaat-bestuursleden geworven, die in januari 2016 benoemd zijn

6.2 Administratie

6.2.1 Ledenadministratie (project 824)

De ledenadministratie registreert nieuwe en gewijzigde gegevens van leden. In 2015 is verder gegaan met het moderniseren van de ledenadministratie. Moderne ledenwerving vraagt andere mogelijkheden van de administratie. Digitale bereikbaarheid wordt steeds belangrijker om met onze leden te communiceren over onderwerpen waar ze interesse in hebben. Zo kunnen we beter laten zien wat we voor de leden doen.

Doelen in 2015

- Verwerken van gegevens van nieuwe en bestaande leden
- Ondersteunen van afdelingen door het aanleveren van gegevens van leden

Concrete resultaten in 2015

- De Ledenadministratie is up-to-date.

Niet gerealiseerd

- Grootscheepse veranderingen in de ledenadministratie zijn vanwege verlof van een van onze medewerkers uitgesteld. Ontwikkelingen bij leverancier iFunds zorgen er daarnaast voor dat we dit beter op een later moment kunnen doen.

6.2.2 Financiële administratie (project 823)

Er is afgelopen jaren veel verbeterd in de financiële administratieve processen. In 2015 hebben we de financiële processen bestendigd.

Doelen in 2015

- Een betrouwbare financiële administratie
- Voldoen aan de verantwoordingsverplichting van elke afzonderlijke subsidieverstrekker en aan de regels voor Good Governance.

Concrete resultaten in 2015

- Goedgekeurde rapportages voor projectleiders, MT en subsidienten.
- Administratief medewerkers zijn verder getraind in het boekhoudpakket AFAS Profit.

6.3 Beheer**6.3.1 Huisvesting (project 822)**

In 2014 is de Fietzersbond verhuisd naar het huidige kantoor op de Nicolaas Beetsstraat in Utrecht. Hiermee is de huisvesting voor de komende jaren geregeld. Door te besparen op inkoop en ondersteunende diensten met de andere huurders van het pand hopen we de komende jaren minder geld uit te geven.

Doel in 2015

- De reguliere kosten voor huisvesting blijven gelijk of dalen.

Concrete resultaten in 2015

- De samenwerking met de andere huurders in het pand gaat goed en de kosten van huisvesting dalen, mede door samenwerkingen binnen het pand.

6.3.2 *Activiteitenondersteuning (project 821)*

De activiteitenondersteuners verlenen diensten op administratief en ondersteunend gebied aan alle medewerkers van de Fietzersbond en zijn eerste contactpersoon voor externe contacten. De dienstverlening kan gericht zijn op persoonlijke vragen of als ondersteuning bij projecten. De dienstverlening varieert van het beantwoorden van de telefoon tot het verzendklaar maken van specifieke pakketten.

Doel in 2015

- Adequaat beantwoorden van algemene mail en telefoon, ontvangen van bezoekers en op positieve manieren ondersteuning bieden aan alle medewerkers.

Concrete resultaten in 2015

- Tevredenheid over activiteitenondersteuning in de evaluatie van projecten, bijvoorbeeld Grand Depart.

6.3.3 *Systeem- en informatiebeheer (project 826)*

Onder systeem- en informatiebeheer valt aan de ene kant het beheer, onderhoud en de aanschaf en installatie van systemen, randapparatuur en andere accessoires. Aan de andere kant houdt dit in dat medewerkers en betrokken partijen worden voorzien van technische ondersteuning, bijvoorbeeld bij het oplossen van problemen of het beantwoorden van vraagstukken.

In 2015 zijn we volledig overgegaan op Microsoft Office 365 en het bijbehorende documentmanagementsysteem Sharepoint. Alle medewerkers hebben Sharepointbegeleiding gehad, maar er zijn nog wel veel vragen. Om goed met Sharepoint te kunnen werken hebben de meeste werknemers nu de beschikking over een eigen laptop.

Doelen in 2015

- Medewerkers en afdelingen van de Fietzersbond kunnen probleemloos en zonder moeite werken met de systemen van de Fietzersbond op welke locatie ze zich ook bevinden
- Technische problemen worden snel en adequaat opgelost
 - Tevredenheidsenquête bij personeel

Concrete resultaten in 2015

- Office 365 en Sharepoint zijn geïmplementeerd.
- Aanschaf en installatie van 7 laptops om beter te kunnen werken met Sharepoint.
- Diverse handleidingen, zowel voor medewerkers als vrijwilligers.

Niet gerealiseerd

- Probleemloos werken met het nieuwe systeem is niet gelukt. De overgang bleek ingrijpender dan voorspeld en de nazorg daarom ook.
- Implementatie van Sharepoint duurde wat langer en nog niet iedereen werkt er (volledig) mee. Vandaar dat de tevredenheidsenquête is verplaatst naar 2016

6.4 Personeel en Organisatie**6.4.1 Personeelsmanagement (project 825)**

Een groot deel van 2015 stond het personeelsmanagement in het teken van de reorganisatie. Van ontslagen medewerkers wilde de Fietzersbond op een nette manier afscheid nemen. Verder zijn zieke medewerkers begeleid. Er is een externe begeleider ingezet voor het re-integratietraject van een langdurig zieke medewerker. Bij het opstellen van de vaststellingsovereenkomsten voor vertrekkende medewerkers is advies ingewonnen van een jurist.

Doelen in 2015

- Aan het eind van 2015 hebben personeelsleden een duidelijke ontwikkeling doorgemaakt op het gebied van klantgericht en output-gestuurd werken.
- Het flexibel werken leidt tot acceptabele werkdruk en niet tot verhoogde werkdruk

Concrete resultaten in 2015

- In 2015 hebben alle medewerkers een of twee voortgangsgesprekken gehad.
- Correcte uitvoering van HRM-beleid, waaronder begeleiding van zieke medewerkers, sluiten en beëindigen van arbeidsovereenkomsten

Niet gerealiseerd

- De werkdruk op het landelijk bureau is hoger dan gewenst. Dit komt door de hoge persoonlijke betrokkenheid van de medewerkers. Daarnaast speelde in 2015 de reorganisatie een belangrijke rol, waardoor minder mensen het werk kunnen doen. Aan het eind van 2015 lijkt de werkdruk iets minder te zijn geworden, omdat de nieuwe situatie is gaan wennen en er meer keuzes gemaakt worden.

6.4.2 *Organisatieontwikkeling en innovatie (projecten 612 en 614)*

De reorganisatie is achter de rug en de voorbereidingen voor het oprichten van een stichting zijn voltooid. De planning is begin 2016 een stichting op te richten om belaste activiteiten uit te kunnen gaan voeren conform de nieuwe Koers 2020.

De werkomgeving van de Fietzersbond wordt steeds dynamischer. We moeten steeds meer op zoek naar andere vormen van inkomsten. In het kader van de nieuwe Koers 2020 zijn werkzaamheden verricht om nieuwe projecten op te zetten. In 2015 hebben we een nieuwe samenwerkingsvorm bedacht: Vrienden van de Fietzersbond. Hiermee willen we voor een langere tijd met relevante bedrijven een samenwerking aangaan met als gezamenlijk doel vooruitgang op 1 of meerdere doelstellingen. Een ander voorbeeld van een nieuwe samenwerking is de FietsTelweek, welke succesvol is uitgevoerd in het najaar en vervolg krijgt. Verder is het werkplan voor 2016 opgesteld.

Doelen en beoogde activiteiten in 2015

- De vereniging wordt organisatorisch uitgebreid om ook in de toekomst financieel gezond te blijven.
 - Onderzoek naar de mogelijkheden en onmogelijkheden ten aanzien van de organisatorische opzet van de Fietzersbond.
- Op een goede manier afscheid nemen van medewerkers die niet bij de Fietzersbond kunnen blijven werken.

Concrete resultaten in 2015

- Werkplan 2016, inclusief begroting
- Jaarverslag en jaarrekening 2014
- Afronding reorganisatie
- Opzetten van de nieuwe organisatie, inclusief stichting

6.5 Niet gerealiseerde projecten

Voor de volgende projecten uit het Werkplan 2015 is geen financiering gevonden, daarom konden we ze helaas niet uitvoeren:

- FRApp
- FietsFest (zie 8-80, pagina 8)
- Fietsspeeltuinen
- Fietskampioen
- Fietseducatie op school

7 Bestuur, vereniging en management

De Fietzersbond is een vereniging, opgericht naar Nederlands recht en gevestigd in Utrecht, met 33.930 leden en 246 donateurs (31-12-2015). Van al die leden zijn er zo'n 1500 actief in ongeveer 150 lokale afdelingen en/of in projecten.

7.1 Statutaire missie

De Fietzersbond komt op voor de belangen van fietsers in Nederland en zet zich in voor meer en betere mogelijkheden om te fietsen.

De Fietzersbond wil:

- de kwaliteit van het fietsen in Nederland verbeteren, onder andere de voorzieningen voor de fiets, de veiligheid, de bereikbaarheid met de fiets, de kwaliteit van het product fiets en de dienstverlening aan fietsers, en daarmee ook het gebruik van de fiets vergroten.
- meer ruimte voor de fiets en de fietsers, zowel in letterlijke zin (fysieke ruimte, voorzieningen) als in meer figuurlijke zin (aandacht, voorrang, status, waardering, laten meetellen)

In Koers 2020 heeft de Fietzersbond als volgt zijn missie vertaald in een opdracht voor de toekomst:

De Fietzersbond is een moderne belangenbehartiger die de stem van de fietser vertolkt op de plek waar deze niet te horen is. Dat kan aan tafel bij de wethouder of minister zijn, maar ook bij de fietsfabrikanten en op straat.

*“Een moderne belangenbehartiger voor alle fietsers, zowel bij overheid als bij bedrijven en industrie.”
De Fietzersbond verbindt fietsers die elkaar op en onderweg willen helpen.*

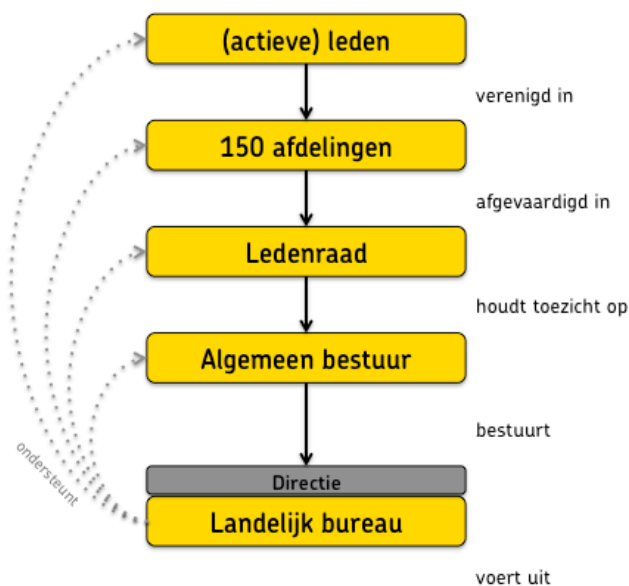
Dat doen we door:

- *het behartigen van de belangen van fietsers en doeltreffende beleidsbeïnvloeding bij overheden en industrie.*
- *het geven van consumenteninformatie.*
- *het aanbieden van diensten waarmee fietsers comfortabel op weg kunnen.*

7.2 Organisatie

Binnen de Fietzersbond is de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering’.

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de ledenraad, gevormd uit de leden van de lokale afdelingen. De ledenraad benoemt de leden van het algemeen bestuur.

7.3 Ledenraad

De ledenraad is dit jaar drie keer bijeen geweest. Op 24 januari was de eerste ledenraad, maar door hevige sneeuwbuien en de chaos op het spoor die daarop volgde waren er te weinig aanwezigen om zwaarwegende besluiten te nemen over werkplan en koers. Op 7 maart werd daarom een tweede ledenraad gehouden. De ledenraad van 20 juni was feestelijk omdat ook het veertigjarig jubileum werd gevierd. Iedere lokale afdeling mag vertegenwoordigers afvaardigen naar de ledenraad. Het aantal leden van de afdeling bepaalt hoeveel stemmen die afdeling krijgt. De ledenraad besluit over:

- inhoudelijke koers en bestedingen van de Fietzersbond (beleidsplan, werkplan en begroting)
- samenstelling van het bestuur
- vertegenwoordiging van de ledenraad in het presidium
- samenstelling van de controlecommissie
- erkenning nieuwe afdelingen en vaststelling afdelingsgrenzen
- Verder is de ledenraad een plek waar actieve vrijwilligers informatie uitwisselen, elkaar inspireren en helpen.

7.4 Ledenraadpresidium

Het ledenraadpresidium heeft tot taak de ledenraadsvergaderingen voor te bereiden en te leiden. Het presidium bestaat uit ten minste de ledenraadsvoorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en een lid van het algemeen bestuur en was in 2014 als volgt samengesteld:

- voorzitter: Dick Buursink
- leden: Koen Baart en Jos Oude Elferink
- vertegenwoordiger algemeen bestuur: Karin Luidens (tot juni), Nico van Harten (vanaf juni)

De leden van het presidium worden – met uitzondering van de vertegenwoordiger van het algemeen bestuur – benoemd door de ledenraad voor een periode van een jaar. Zij zijn steeds herbenoembaar.

7.5 Controlecommissie

Jaarlijks benoemt de ledenraad uit zijn afgevaardigden een controlecommissie van ten minste drie personen. Deze commissie toetst het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, aan het werkplan en de begroting en overlegt hierover in april met het algemeen bestuur. Zij brengt in juni verslag uit aan de ledenraad. De controlecommissie bestond in 2015 uit Dineke Becker, Ton van der Burg en Edwin Koster.

7.6 Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur (AB) is belast met het besturen van de vereniging en vergadert zes keer per jaar. Notulen van deze vergaderingen zijn voor alle leden op aanvraag beschikbaar. De bestuursleden zijn verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken en houden toezicht op het landelijk bureau. Het bestuur wijst uit zijn midden een deelnemer voor het presidium aan. Het AB legt verantwoording af aan de ledenraad.

Het algemeen bestuur van de Fietzersbond ziet erop toe dat signalen uit de vereniging van leden en actieve leden goed worden opgepikt door het landelijk bureau. Elk jaar kijkt het bestuur ook terug op het eigen functioneren.

Ieder jaar bespreekt het AB de binnengekomen klachten en de afhandeling daarvan zoals die plaats vindt binnen de klachtenregeling. In 2015 heeft de Fietzersbond geen formele klachten ontvangen.

In de ledenraad van juni werd Alexandra van Huffelen verkozen als opvolger van Marijke van Haaren, die statutair aftrad. In deze vergadering vertrokken ook Karin Luidens en Kees Steeman als bestuurslid. Het bestuur werd januari 2016 aangevuld met Joost Schrage en Bertie Schonk.

Het algemeen bestuur kwam bijeen op 2 februari, 11 mei, 6 juli, 15 september, 10 november en 16 december. Daarnaast werd er op 28 september telefonisch vergaderd. Tijdens de bestuursvergaderingen kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan bod:

- Projectacquisitie
- Het jaarverslag over 2014
- Financiën, en specifiek ook de bezuinigingen voor 2015
- Werkplan 2016
- Managementstructuur
- Benoeming nieuwe directeur

Eens per jaar brengt de accountant aan het algemeen bestuur verslag uit van zijn bevindingen. De bestuursleden van de Fietzersbond werken onbezoldigd, zij kunnen wel hun directe onkosten vergoed krijgen. In 2015 is er door het bestuur ruim € 1250 gedeclareerd aan onkosten. Hieronder viel een internationale reis in het kader van de World Cycling Alliance.

Het dagelijks bestuur (DB), bestaande uit de voorzitter, vice-voorzitter en penningmeester van het algemeen bestuur, vergadert op afroep, vooral over personeelszaken. Jaarlijks voert het dagelijks bestuur een evaluatiegesprek met de directeur van de Fietzersbond. Input voor dat gesprek wordt onder andere gegeven door de ondernemingsraad.

Gedurende 2015 was de samenstelling van het algemeen bestuur als volgt:

- **Marijke van Haaren** - *Voorzitter van juni 2007 tot juni 2015*
Hoofdfunctie: Wethouder gemeente Berkelland
Nevenfuncties: Voorzitter Stichting Zero Emissie Busvervoer, voorzitter Nederlandse Vereniging van Binnenhavens, voorzitter Stichting tot restauratie en instandhouding van de Commanderij te Doesburg. Lid van Raad van Toezicht Nederlands Openluchtmuseum, Raad van Advies Burgers' Zoo, Raad van Commissarissen Recreatiegemeenschap Veluwe (tot mei 2015), Raad voor Economische Aangelegenheden Bisdom Utrecht, Lezerscommissie NRC Handelsblad
- **Alexandra van Huffelen** - *Voorzitter sinds juni 2015*
Hoofdfunctie: Directeur GVB Amsterdam
Nevenfuncties: Voorzitter bestuur van het Internationaal Kunstcentrum De Appel (Amsterdam), lid Raad van Toezicht Catharinaziekenhuis (Eindhoven), lid Raad van Toezicht Waarborgfonds Zorg (Utrecht)
- **Herman Gelissen** - *Penningmeester, bestuurslid sinds januari 2013*
- **Erik Wagener** - *Secretaris en vice-voorzitter, bestuurslid sinds juni 2010*
Hoofdfunctie: Directielid Waterschap Drents Overijsselse Delta.
Nevenfunctie: Voorzitter Raad van Toezicht van de Natuur en Milieufederatie Utrecht

- **Karin Luidens** - *Bestuurslid van januari 2007 tot juni 2015*
Hoofdfunctie: Beleidsadviseur Arbeidsmobiliteit Zorg & Welzijn, bij RegioPlus
Nevenfunctie: Lid Raad van Toezicht van stichting Ons Bedrijf te Barneveld.
- **Kees Steeman** - *Bestuurslid van januari 2010 tot juni 2015*
Hoofdfunctie: Bestuursadviseur deelraad Amsterdam-West
Nevenfunctie: Secretaris bestuur Terre des Hommes Amsterdam
- **Annette van der Krogt** - *Bestuurslid sinds juni 2012*
Hoofdfunctie: Manager verantwoord beleggen bij Achmea Investment Management
- **Nico van Harten** - *Bestuurslid sinds januari 2014*
Hoofdfunctie: Specialist werktuigkundige installaties bij Arcadis Nederland b.v.
- **William Nederpelt** - *Bestuurslid sinds januari 2014*
Hoofdfunctie: Consultant AXLE Focussed
Nevenfuncties: Voorzitter Stichting Rond Uit Dordrecht; tot zomer 2015 voorzitter van de Fietzersbond afdeling Drechtsteden, Vice-president European Cyclists' Federation, board member EuroVelo.

Rooster van aftreden bestuur Fietzersbond

Bestuurslid	Datum aantreden	4 jaar in bestuur	8 jaar in bestuur
Karin Luidens	22-01-2007	22-01-2011	22-01-2015
Marijke van Haaren	23-06-2007	23-06-2011	23-06-2015
Kees Steeman	24-01-2009	24-01-2013	24-01-2017
Erik Wagener	05-06-2010	05-06-2014	05-06-2018
Annette van der Krogt	16-06-2012	16-06-2016	16-06-2020
Herman Gelissen	26-01-2013	26-01-2017	26-01-2021
Nico van Harten	25-01-2014	25-01-2018	25-01-2022
William Nederpelt	25-01-2014	25-01-2018	25-01-2022
Alexandra van Huffelen	20-06-2015	20-06-2019	20-06-2023

7.7 Directie

De directie is belast met de dagelijkse leiding van het landelijk bureau en handelt conform het directiestatuut. De directie voert het werkplan uit. De directeur wordt betaald conform de CAO Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening, schaal 13. De adjunct-directeur werd betaald volgens schaal 12.

In het najaar van 2015 werd Hugo van der Steenhoven als directeur opgevolgd door adjunct-directeur Saskia Kluit. De functie van adjunct-directeur is daarbij komen te vervallen.

Beiden hebben geen betaalde nevenfuncties. Saskia Kluit is bestuurslid van de Dutch Cycling Embassy.

7.7.1 Management team

In 2015 is de managementstructuur van de Fietzersbond veranderd. Na de reorganisatie is het landelijk bureau niet meer verdeeld in aparte teams. De directeur vormt samen met het hoofd Communicatie en Vereniging en het hoofd Financiën en Bedrijfsvoering het management team. Alle leden van het MT hebben een aantal medewerkers onder zich. De samenstelling is per 31 december 2015 als volgt:

Saskia Kluit – Directeur

Martijn van Es – Hoofd Communicatie en Vereniging

Bianca Kroes – Hoofd Financiën en Bedrijfsvoering (sinds 15 november 2015)

8 Verantwoordingsverklaring

Het bestuur onderschrijft de principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. De uitgangspunten van deze code zijn:

- ‘Binnen de instelling dient de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden te zijn van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering’.
- ‘De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
- ‘De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Hieronder lichten we toe hoe dit bij de Fietzersbond in zijn werk gaat.

1. Binnen de Fietzersbond is de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering’.

Conform de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen wordt de volgende functiescheiding aangehouden:

- De ledenraad houdt toezicht
- Het bestuur bestuurt
- Het landelijk bureau, onder leiding van de directie voert uit.

Een uitgebreide uiteenzetting staat in hoofdstuk 7.

2. De Fietzersbond werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.

Het werkplan van de Fietzersbond is volgens de SMART-principes (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) ingericht. In het jaarverslag vormen de gestelde doelen uit het werkplan de leidraad voor de verslaglegging. Door deze opzet van het werkplan en jaarverslag komen ook niet (volledig) gehaalde doelen aan de orde.

Ieder jaar maken we een financiële begroting en een urenbegroting per medewerker en per activiteit. De begroting (geld en uren) wordt ieder jaar in oktober/november opgesteld voor het daaropvolgende jaar. Op

dat moment zijn nog niet alle reacties binnen op subsidieverzoeken. Deze komen in de loop van het jaar binnen en hebben een eigen begroting.

Wekelijks registreren de medewerkers de gemaakte uren in het tijdschrijfsysteem en worden facturen ingeboekt in de projectadministratie. Aan de hand van de maandelijkse rapportage volgen projectleiders en het management team de besteding van de uren en de budgetten en kan indien nodig bijgestuurd worden.

De meeste werkzaamheden worden uitgevoerd door eigen medewerkers. Daar waar specifieke kennis nodig is, maken we gebruik van derden.

Beleidsmedewerkers en medewerkers voorlichting besteden zo min mogelijk tijd aan ondersteunende werkzaamheden binnen de projecten. Dat wordt gedaan door projectondersteuners.

Het management team (MT) van het landelijk bureau bespreekt nieuwe activiteiten voor aanvang. In het MT wordt onder meer aandacht besteed aan de inbedding van een nieuwe activiteit in de organisatie, en vindt afstemming plaats tussen bestaande activiteiten en de nieuwe activiteit.

Via het interne sociale netwerk Yammer houden alle medewerkers elkaar op de hoogte van ontwikkelingen en voortgang in de projecten. Regelmatig worden plenaire bijeenkomsten gehouden waar medewerkers een project of activiteit bespreken. Doel hiervan is om elkaar te informeren en werkzaamheden op elkaar af te stemmen.

3. De Fietzersbond streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

De belanghebbenden bij de Fietzersbond zijn alle fietsers in Nederland en mensen die geïnteresseerd zijn in fietsen. Ook beleidsmakers hebben een belang bij de Fietzersbond omdat we hen ondersteunen bij het voeren van goed fietsbeleid. De leden en vrijwilligers van de Fietzersbond hebben natuurlijk een specifiek belang omdat zij zich actief willen inzetten voor beter fietsbeleid. Wij communiceren op diverse manieren met deze belanghebbenden, met als doel de belanghebbenden te informeren over ons werk en te luisteren naar de reactie daarop en de wensen van de belanghebbenden.

De Fietzersbond heeft een landelijke website en meer dan vijftig websites van lokale afdelingen. Via deze websites informeren we geïnteresseerden en kunnen zij reageren, melding maken van ongewenste fietssituaties en klachten indienen.

Op fietzersbond.nl vinden bezoekers jaarverslagen, onafhankelijke consumenteninformatie, informatie over verkeersveiligheid en lokaal, regionaal en landelijk actueel nieuws.

De Fietzersbond Routeplanner is het succesvolste onderdeel van de website. Via deze fietsrouteplanner kunnen bezoekers op maat een fietsroute samenstellen. Dat doen zowel leden als niet-leden veel en vaak. De

Routeplanner wordt gevuld door honderden vrijwilligers. Zij worden ondersteund door het landelijk bureau en kunnen diverse bijeenkomsten bezoeken.

Iedereen kan zich aanmelden voor de Fietsflits. De Fietsflits is de digitale nieuwsbrief van de Fietzersbond met het laatste nieuws over onze activiteiten en acties en wordt één keer per maand verstuurd. De oplage is rond de 14.000.

De leden van de Fietzersbond ontvangen vier keer per jaar het verenigingsblad Vogelvrije Fietser (VVF) met veel informatie over het werk van de Fietzersbond. De brievenrubriek in de VVF wordt door lezers veel gebruikt. Ook de website Vogelvrijfietser.nl is succesvol.

De vrijwilligers van de 150 lokale afdelingen zoeken actief de fietser op. Regelmatig zijn ze tijdens acties te vinden in een kraam op een centrale plek waar ze informatie geven over fietsen en luisteren naar wat de lokale wensen en problemen zijn. Op het landelijk bureau staat het team vrijwilligers klaar om de lokale afdelingen te ondersteunen en van informatie te voorzien. Op de website is een afgebakend deel, Vrijwilligersnet, speciaal ingericht voor onze lokale vrijwilligers. Bijna wekelijks wordt de digitale nieuwsbrief Schakeltje verstuurd aan de vrijwilligers. Ook zijn er Academie-avonden waar vrijwilligers hun kennis kunnen aanvullen. Afdelingen kunnen ieder jaar ideeën aanleveren voor het werkplan. Dit stimuleren we actief.

Ook landelijk zoekt de organisatie contact met fietsers. Het Nationaal Fietspanel probeert via onderzoeken er achter te komen wat de fietser beweegt. Daarnaast wordt zowel landelijk als lokaal intensief gecommuniceerd met fietsers via Facebook, Twitter en LinkedIn.

De Fietsschool van de Fietzersbond heeft intensief contact met vrijwilligers, de opleiders en docenten. Deze worden tijdens informatiebijeenkomsten en via persoonlijk contact geïnformeerd. Ze hebben een eigen contactpersoon binnen het landelijk bureau.

De Fietzersbond kent een klachtenregeling. De klachtenregeling kent de volgende doelstellingen:

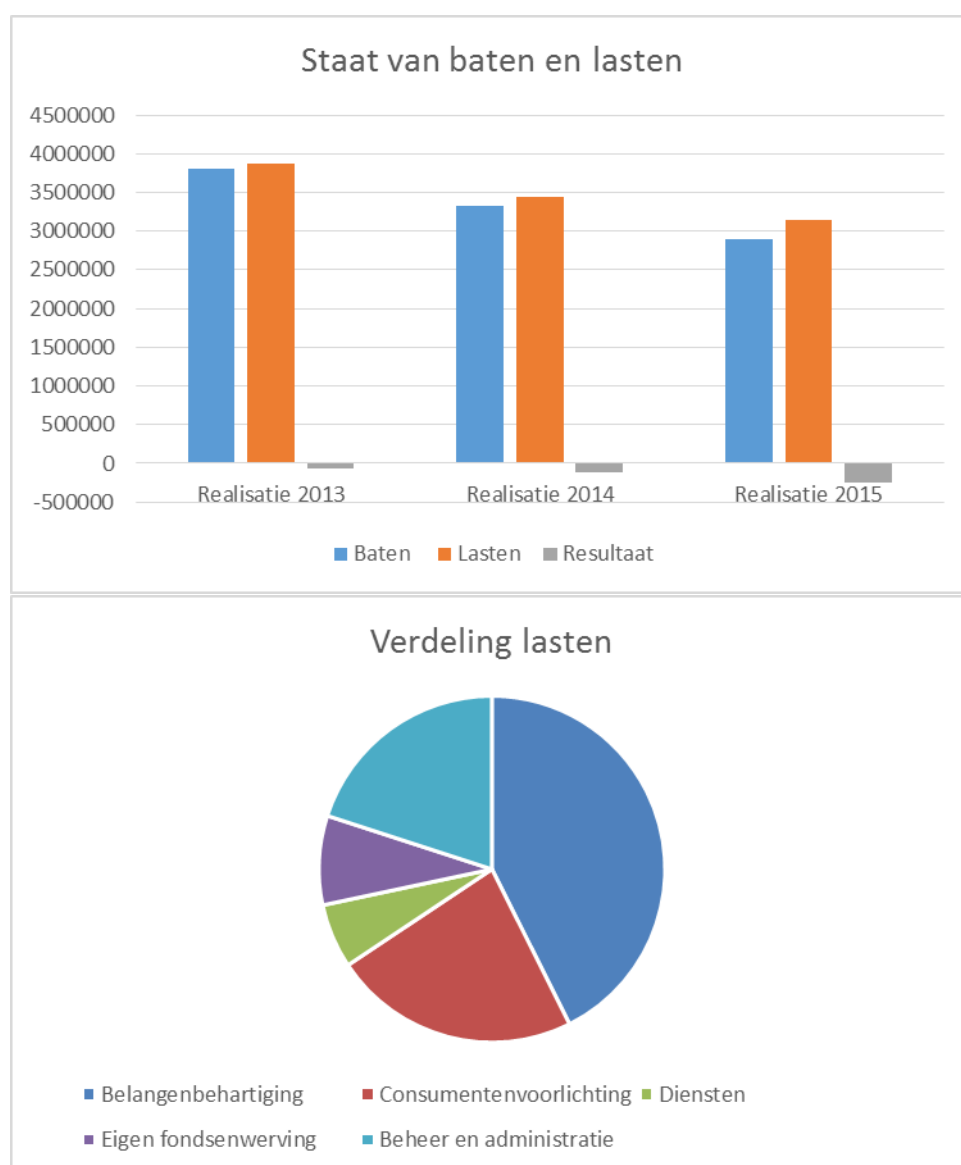
- a. het recht doen aan de individuele klager;
- b. het bevorderen van de kwaliteit van de dienstverlening door de Fietzersbond.

De klachtenregeling is terug te vinden op <http://www.fietzersbond.nl/klacht>. In 2015 is geen formele klacht ontvangen.

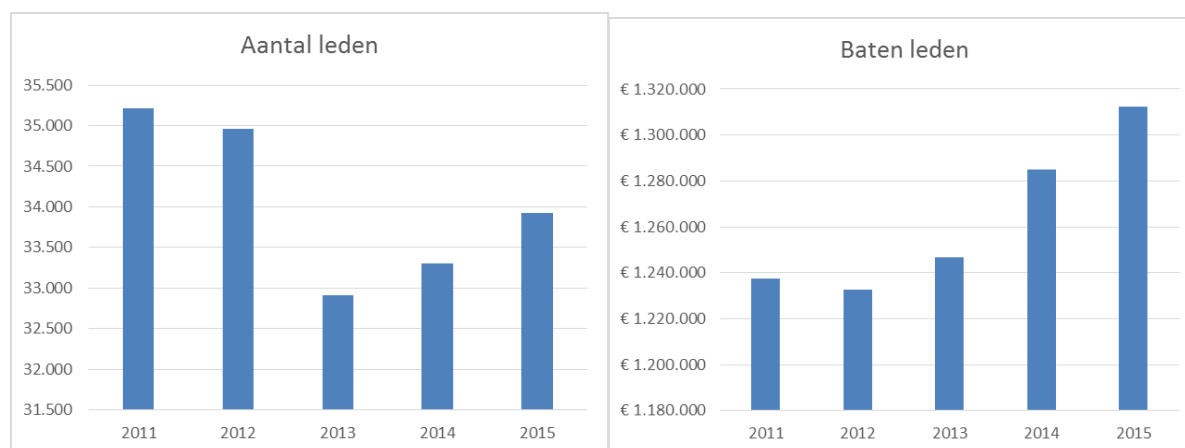
9 Financieel resultaat

De jaarrekening vindt u in de bijlage.

De Fietzersbond heeft financieel een minder slecht jaar achter zich dan bij de start verwacht. Het begin van het jaar stond in het teken van de reorganisatie. Deze heeft uiteraard de nodige tijd en aandacht gevergd, maar over het gehele jaar bekeken heeft de organisatie het goed gedaan. Tevens is er nu een goede basis voor 2016. Bijna alle projecten zijn zowel inhoudelijk als financieel succesvol afgerond. Het jaar is afgesloten met een negatief resultaat rond 255.000 euro, wat lager is dan begroot. Dit komt doordat een deel van de begrote kosten in het laatste kwartaal niet meer is uitgegeven. Dit is een punt van aandacht voor 2016, aangezien met dit budget bijvoorbeeld de werkdruk naar beneden had gekund. Het totaal bedrag aan baten over 2015 is € 2.896.405 en aan lasten € 3.148.851.

Het ledenaantal is licht gestegen, net als de gemiddelde bijdrage per lid. De randvoorwaarde voor het actief werven van fondsen is dat de kosten binnen 2 jaar terugverdiend moeten worden. De totale kosten voor fondsenwerving bedragen in 2015 € 262.057, dit is 19,48% van de inkomsten uit eigen fondsenwerving (2014: 21,82%). Er worden vooral leden geworven via de website van de Fietzersbond, door middel van affiliate marketing (banners) en via Facebook. Ook de lokale afdelingen werven leden bij activiteiten en via hun afdelingswebsite. Het doel is meer bezoekers trekken naar de website en daarna lid maken. In 2015 is 71,67 % van de totale besteding uitgegeven aan de doelstellingen (2014: 71,15%). Beide percentages vallen binnen de normen van het CBF-keurmerk.

9.1 Vooruitblik

De Fietzersbond heeft de omgeving mee, de fiets is populair. Met de uitvoering van de nieuwe Koers 2020 en specifiek het werkplan 2016 zullen we inspelen op de kansen en de risico's zoveel mogelijk beperken. Naast de inkomsten van de contributies, zal de nadruk liggen op het ontwikkelen van activiteiten in grotere samenwerkingsverbanden en op meer commerciële activiteiten. Dit laatste zal vooral de nieuwe Stichting Fietzersbond mogelijk gaan maken.

Binnen de vereniging spelen de afdelingen en de actieve vrijwilligers een essentiële rol. In het werkplan staan twee programma's centraal: verkeersgezondheid en de Fietsschool. In 2015 is een start gemaakt met het concept Vrienden van de Fietzersbond, dat in 2016 nog verder uitgewerkt zal worden.

Het CBF is vanaf 1 januari 2016 van start gegaan met de erkenningsregeling. De Fietzersbond gaat ook over op deze erkenning, om onder andere zichtbaar te maken dat de organisatie transparant is en aan alle kwaliteitseisen voldoet. Het draagt ook bij aan het publieksvertrouwen. De nadruk zal meer gaan liggen op impact, wat past binnen de huidige tijdsgeest.

Tot slot heeft de Fietzersbond per 1-1-2016 weer een enkele directeursfunctie, ondersteund met 2 managementteamleden.

De begroting 2016 is opgenomen in de jaarrekening.

10 Jaarrekening

Balans per 31 december 2015 (na resultaatbestemming)

In de jaarrekening staan in zowel de balans en de staat van baten en lasten achter de posten nummers die refereren naar paragrafen waar een toelichting is te lezen op de bijbehorende post. Deze nummers staan in de kolom *ref.*(referentie). De rapporteringsvaluta van de jaarrekening is de euro.

		31-12-2015	31-12-2014
ACTIVA	<i>ref.</i>		
Immateriële vaste activa	1	0	0
Materiële vaste activa	1	44.180	49.995
		<u>44.180</u>	<u>49.995</u>
Vordering subsidies	2	200.357	111.115
Overige en overlopende activa	2	83.501	209.938
		<u>283.858</u>	<u>321.053</u>
Spaar- / depositorekeningen	3	510.220	369.353
Betaalrekeningen en kas	3	91.280	321.744
		<u>601.500</u>	<u>691.097</u>
Totaal activa		<u>929.538</u>	<u>1.062.145</u>
PASSIVA			
Reserves	4	404.778	657.224
Fondsen	4	76.893	76.893
		<u>481.671</u>	<u>734.117</u>
Kortlopende schulden	5		
Loonbelasting en premies		90.647	102.444
Reservering vakantiegeld / -dagen		72.903	101.318
Subsidies		98.436	44.170
Overige en overlopende passiva		185.881	80.096
		<u>447.867</u>	<u>328.028</u>
Totaal passiva		<u>929.538</u>	<u>1.062.145</u>

Staat van baten en lasten over 2015

		Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Baten	<i>ref.</i>			
Baten uit eigen fondsenwerving	6	1.345.330	1.370.000	1.361.847
Baten uit acties van derden	7	6	0	99
Subsidies van overheden	8	1.434.937	1.279.000	1.576.960
Baten uit beleggingen		0	0	0
Overige baten	9	116.132	4.000	387.740
Som der baten		2.896.405	2.653.000	3.326.646
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
Belangenbehartiging		1.341.586	1.298.000	1.122.080
Consumentenvoorlichting		725.696	604.000	1.328.983
Diensten		189.441	245.000	
		<u>2.256.723</u>	<u>2.147.000</u>	<u>2.451.063</u>
Werving baten:	11			
Kosten eigen fondsenwerving		262.057	315.000	297.123
Kosten acties van derden		0	0	0
		<u>262.057</u>	<u>315.000</u>	<u>297.123</u>
Kosten Beheer en administratie	12	630.071	504.000	696.567
Som der lasten		3.148.851	2.966.000	3.444.753
Resultaat		-252.446	-313.000	-118.107
		2.896.405	2.653.000	3.326.646

Resultaatbestemming

	2015	2014
Mutaties in reserves en fondsen:		
Reserves		
- Continuïteitsreserve	-174.918	-20.436
- Bestemmingsreserve afdelingen	-9.769	-34.951
- Bestemmingsreserve St. projectburo A'dam	-15.313	10.387
	<u>-200.000</u>	<u>-45.000</u>
- Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	0	-16.161
- Bestemmingsreserve activa doelstelling	0	-12.682
- Bestemmingsreserve toekomstige projecten	0	28.843
Vrij besteedbaar vermogen	-52.446	-73.107
	-252.446	-118.107

Kasstroomoverzicht

	2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten		
• Resultaat boekjaar	-252.446	-118.107
• Aanpassingen voor afschrijvingen	14.346	34.707
• Veranderingen in werkkapitaal	0	0
Mutaties vorderingen en overlopende activa	37.195	215.612
Mutaties langlopende en kortlopende schulden	119.839	-111.758
	-81.066	20.454
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
• Investerings in (im)materiële vaste activa	-8.531	-53.580
	-8.531	-53.580
	-89.597	-33.126
Mutatie geldmiddelen		
Liquide middelen per 1 januari	691.097	724.223
Liquide middelen per 31 december	601.500	691.097
	-89.597	-33.126

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in 2015 beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik ervan, en is opgesteld volgens de indirecte methode. Het overzicht geeft een verklaring voor de mutatie van het saldo liquide middelen op de balans.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015

Algemeen

De jaarverslaggeving van de Fietzersbond is ingericht volgens de richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Uniek aan deze richtlijn is dat onderscheid wordt gemaakt tussen kosten die gemaakt worden om gelden te werven, kosten die gemaakt worden in het kader van beheer en administratie en kosten die worden gemaakt om de doelstellingen van de organisatie te bereiken. De Fietzersbond kan hiermee goed inzichtelijk maken hoeveel middelen aan de primaire doelstelling worden besteed.

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Vereniging Fietzersbond te Utrecht met opnemings van het saldo van de afdeling Utrecht die nog over een eigen bankrekening beschikt en de stichting Fietzersbond ENFB Projektburo Amsterdam.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. Als kortlopende vorderingen en schulden zijn de bedragen verantwoord die in het eerstvolgende jaar zullen worden ontvangen respectievelijk betaald.

Vaste activa

De (im)materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde, onder aftrek van op de geschatte economische levensduur gebaseerde afschrijvingen. Op elke balansdatum (laatste dag van het jaar) wordt beoordeeld of er bijzondere waardeverminderingen hebben plaatsgevonden. Bijvoorbeeld omdat een item onherstelbaar kapot is gegaan of vervroegd is vervangen. In deze gevallen is het waardeverminderingsverlies direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten. Een aanpassing van de gebruiksduur en/of restwaarde wordt toekomstgericht doorgevoerd.

Bij de toelichting van de (im)materiële vaste activa is zichtbaar gemaakt of deze bestemd zijn voor de bedrijfsvoering of voor de doelstelling. De immateriële vaste activa bevat de waardering van softwarepakketten. Hier heeft echter de afgelopen jaren geen aanschaf plaatsgevonden. De Fietzersbond heeft deze niet zelf in eigendom.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Reserves en fondsen

Er is een continuïteitsreserve gevormd, bedoeld om de continuïteit te waarborgen in geval van (tijdelijke) tegenvallende inkomsten. Deze reserve voldoet aan de eis van het CBF dat de continuïteitsreserve niet hoger mag zijn dan maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. In 2013 heeft het bestuur de richtlijnen voor deze reserve vastgesteld en de hoogte van deze reserve bepaald op maximaal 642.000 euro. Dit bedrag wordt elke vijf jaar herijkt.

De reserve 'vrij besteedbaar vermogen' heeft tot doel de financiële weerbaarheid van de Fietzersbond te vergroten in jaren dat de exploitatie een negatief resultaat heeft. Het bestuur bepaalt de bestemming van het resultaat. De reserve 'vrij besteedbaar vermogen' dient maximaal 150.000 euro hoog te zijn. Samen met de continuïteitsreserve is dit sinds 2014 dit het weerstandsvermogen.

Het bestuur heeft in 2014 besloten om de bestemmingsreserves activa op te heffen en dit saldo toe te kennen aan een nieuwe bestemmingsreserve toekomstige projecten. Deze reserve kan bijvoorbeeld verbetering van de website als bestemming hebben. De hoogte van deze reserve wordt maximaal 50.000 euro en als eerste gevormd uit de resultaatbestemming bij een positief resultaat.

Grondslagen voor de bepalingen van het resultaat (saldo van baten en lasten)

Het saldo wordt bepaald door het verschil tussen de opbrengstwaarde van de prestaties en verrichte diensten enerzijds, en de kosten en andere lasten van het jaar anderzijds, gewaardeerd tegen historische kostprijzen (werkelijk gemaakte kosten).

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Toelichting op de specificatie en verdeling kosten naar bestemming

De lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- Besteed aan de doelstelling
- Kosten werving baten
- Kosten beheer en administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling en worden de kosten dus voor 100% aan de betreffende doelstelling toegerekend. De indirecte kosten (kosten voor bedrijfsvoering; IT, facilitaire zaken en P&O) worden als volgt toegerekend:

Kostentoerekening vindt plaats door middel van de kostenplaatsenmethode. Als kostenplaatsen worden aangemerkt de activiteiten en projecten. De uiteindelijke kostendragers zijn de doelstellingen Belangenbehartiging, Consumenteninformatie en Service en Diensten, de activiteiten in het kader van de eigen

fondsenwerving en beheer en administratie. Deze zijn belast met de direct toewijsbare kosten en de verbijzonderde indirecte kosten. Indirecte kosten (bijvoorbeeld huur van het pand) zijn niet direct toewijsbaar en worden alsnog toegewezen aan een kostendrager op basis van bestede uren, zoals verantwoord in de urenregistratie.

Pensioenlasten

De door de Fietzersbond ingestelde pensioenregeling is gebaseerd op een beschikbare premieregeling. De pensioengrondslag bevat het vaste maandsalaris x 12 met 8% vakantietoeslag verminderd met de AOW-franchise. Deze is relatief laag bij de Fietzersbond. Hierbij geldt een eigen bijdrage van 3% van de pensioentoeslag.

Toelichting op balans per 31 december 2015

1. Vaste activa

In 2015 is vooral geïnvesteerd in de computer hardware, waaronder laptops voor flexibilisering van het werk.

Verloop immateriële vaste activa

		verdeling	
	Totaal	Bedrijfsvoering	Doelstelling
Aanschafwaarde per 31-12-2014	173.201	75.910	97.292
Investerings in 2015	0	0	0
Aanschafwaarde per 31-12-2015	173.201	75.910	97.292
Afschrijvingen t/m 31-12-2014	173.201	75.910	97.292
Afschrijvingen over 2015	0	0	0
Afboeken 2015	0	0	0
Afschrijvingen t/m 31-12-2015	173.201	75.910	97.292
Boekwaarde per 31-12-2015	0	0	0

Verloop materiële vaste activa

		verdeling	
	Totaal	Bedrijfsvoering	Doelstelling
Aanschafwaarde per 31-12-2014	388.780	211.290	177.490
Investerings in 2015	8.531	4.694	3.837
Aanschafwaarde per 31-12-2015	397.311	215.984	181.327
Afschrijvingen t/m 31-12-2014	338.786	170.523	168.263
Afschrijvingen over 2015	14.346	11.914	2.432
Afboeken 2015	0	0	0
Afschrijvingen t/m 31-12-2015	353.132	182.437	170.695
Boekwaarde per 31-12-2015	44.179	33.547	10.632

2. Vorderingen en overlopende activa

Hierin worden alle nog te ontvangen subsidies verantwoord. De post is hoger dan het voorgaande jaar, door voornamelijk een tweetal subsidies met een laag voorschotbedrag en waarvan pas de afrekening in 2016 plaats vindt. Dit betreft een subsidie van provincie Friesland en een van Stadsregio Amsterdam, waarbij we geen problemen verwachten in de uitvoering. Onder de post overige en overlopende activa is een bedrag aan openstaande posten van debiteuren opgenomen voor een bedrag van 74.419 euro ten opzichte van 82.777 euro in 2014. Dit bedrag is in de eerste maanden van 2016 ontvangen. Er wordt geen debiteurenrisico gelopen en er staan geen vorderingen meer open uit 2014 en dus ook 2015.

3. Liquide middelen

Hieronder zijn opgenomen de direct opeisbare gelden bij bankinstellingen. Zakelijk betalingsverkeer loopt via een rekening bij de Triodos Bank en incasso's lopen via rekeningen bij de ING Bank. Gedurende het jaar wordt op de betaalrekening gemiddeld 100.000 euro gehouden. Per balansdatum wordt hier het saldo van afdelingen met een eigen bankrekening aan toegevoegd, dit is 31.655 euro. Alleen de Stichting Projektburo Amsterdam en de afdeling Utrecht beschikken nog over een eigen rekening. In de staat van baten en lasten is hun resultaat opgenomen onder de kosten van belangenbehartiging.

De Rabobank heeft een garantie afgegeven ten bate van de verhuurder van Nicolaas Beetsstraat 2a, groot 25.000 euro. De garantie heeft als onderpand een depositorekening bij de Rabobank van dezelfde omvang als de garantie. De overige liquide middelen zijn allen ter vrije beschikking van de Vereniging Fietzersbond.

4. Reserves en fondsen

De stand van de reserves:	31-12-2015	31-12-2014
Continuïteitsreserve	396.726	571.644
Bestemmingsreserve afdelingen	17.034	26.803
Bestemmingsreserve St. Fietzersbond ENFB Projektburo A'dam	14.621	29.934
Bestemmingsreserve toekomstige projecten	28.843	28.843
Overig vrij besteedbaar vermogen	24.447	76.893
	481.671	734.117

De mutaties van de reserves:

De continuïteitsreserve is bijgesteld met hetzelfde bedrag als de mutatie in de bestemmingsreserve afdelingen (met eigen bankrekening) en Stichting Projektburo, hun saldo is verlaagd en hierdoor is ook het risico verlaagd. Verder is conform de begroting de gerealiseerde 200.000 euro aan reorganisatiekosten ten laste van de continuïteitsreserve gebracht.

Het negatief resultaat is ten laste gebracht aan het overig vrij besteedbaar vermogen.

De reserve van de Stichting Fietzersbond ENFB Projektburo Amsterdam betreft het door deze stichting opgebouwde vermogen en is bestemd voor het uitvoeren van lokale activiteiten. Hier heeft naast de bijstelling geen mutatie plaatsgevonden, dit geldt ook voor de bestemmingsreserve afdelingen. Het bestuur heeft in 2013 besloten om met de betrokken afdelingen en de Stichting het gesprek aan te gaan om beide bestemmingsreserves op termijn (eind 2015) op te heffen en toe te voegen aan de continuïteitsreserve. In januari 2016 bezit Stichting Projektburo Amsterdam en nog 1 afdeling (Utrecht) over een eigen rekening. Met zowel Utrecht als de Stichting Projektbureau (via de afdeling Amsterdam) wordt gesproken zodat uiterlijk eind 2016 deze reserveringen niet meer hoeven te worden aangehouden.

Er wordt naar gestreefd de continuïteitsreserve te laten groeien naar 642.000 euro (AB-besluit dd. 28-10-2013).

Continuïteitsreserve	2015	2014
Stand per 1 januari	571.644	592.080
Bij:	25.082	0
Af: vrijval	200.000	-20.436
Stand per 31 december	396.726	571.644
Bestemmingsreserve afdelingen	2015	2014
Stand per 1 januari	26.803	61.754
Af: vrijval	-9.769	-34.951
Stand per 31 december	17.034	26.803
Bestemmingsreserve St. Fietzersbond ENFB Projektburo A'dam	2015	2014
Stand per 1 januari	29.934	19.547
Af: vrijval/ Bij: dotatie	-15.313	10.387
Stand per 31 december	14.621	29.934
Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	2015	2014
Stand per 1 januari	0	16.161
Af: vrijval	0	-16.161
Stand per 31 december	0	0
Bestemmingsreserve activa doelstelling	2015	2014
Stand per 1 januari	0	12.682
Af: vrijval	0	-12.682
Stand per 31 december	0	0
Bestemmingsreserve toekomstige projecten	2015	2014
Stand per 1 januari	28.843	0
Bij: dotatie	0	28.843
Stand per 31 december	28.843	28.843

Overig vrij besteedbaar vermogen	2015	2014
Stand per 1 januari	76.893	150.000
Af: resultaat	52.446	-73.107
Af: besluit maximale hoogte	0	0
Stand per 31 december	24.447	76.893

5. Kortlopende schulden

Hieronder valt de nog af te dragen loonheffing en premies van december die in januari worden betaald. Door de eindejaarsuitkering is dit in december een hoger bedrag dan in de overige maanden.

De hier opgenomen subsidies hebben betrekking op projecten met een looptijd langer dan 1 jaar. De opgenomen bedragen zijn in 2015 ontvangen, maar zijn bedoeld voor activiteiten in 2016. Het bedrag is hoger dan in 2014 doordat de uitvoering van een aantal projecten is verschoven naar 2016.

Onder overige en overlopende passiva zit een bedrag aan openstaande crediteuren en nog te betalen kosten van 185.881 euro ten opzichte van 80.096 euro in 2014. De Fietzersbond heeft namelijk nog een verplichting (ontslagvergoeding) naar de medewerkers die gedwongen zijn ontslagen bij de reorganisatie.

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Een toekomstige verplichting is de huur van het kantoorpand van 100.000 euro op jaarbasis. Jaarlijks wordt de huur geïndexeerd conform de cijfers van het CBS.

De huurverplichting voor het kopieerapparaat bedraagt per jaar circa 2.000 euro.

Toelichting op staat van baten en lasten over 2015

De ledenraad van de Fietzersbond stelt de begroting vast. In deze begroting staan de directe kosten en de urenbesteding van de medewerkers. De medewerkers registreren de besteding van de uren per project in een integraal boekhoud- en registratiesysteem. De projectuitvoering wordt door eigen medewerkers en externen uitgevoerd.

6. Baten uit eigen fondsenwerving

Het lidmaatschap van de Fietzersbond bedroeg in 2015 26 euro voor leden die ook het ledenblad Vogelvrije Fietser ontvangen en 13 euro voor steunleden. Het aantal leden is in 2015 licht gestegen van 33.309 naar 33.930 (bijna 2%). Het aantal donateurs op 31-12-2015 was 246 (ten opzichte van 279 in 2014).

Het gemiddelde bedrag dat werd betaald bij de contributie-inning in 2015 bedroeg 38,68 euro (38,57 euro in 2014).

In 2015 is de Fietzersbond gestart met het concept Vrienden van de Fietzersbond, dit heeft naast een sponsorbedrag ten behoeve van projecten ook een bedrag opgeleverd van 14.440 euro voor de Fietzersbond algemeen. De Fietzersbond heeft eind 2015 drie goede vrienden; Batavus, Europeesche Verzekeringen en ASR Verzekeringen, samen goed voor een bedrag van 40.000 euro. Voor de Fietstadverkiezing geeft Dura Vermeer een bijdrage van 4.000 euro per jaar.

In 2015 heeft ook een actie plaatsgevonden ten behoeve van periodieke giften. De Fietzersbond heeft 457 onderhandse aktes mogen ontvangen van periodieke schenkingen met een minimale looptijd van 5 jaar. Dit zal gemiddeld 30 euro per gift per jaar meer opleveren.

De opbrengst van de donatiecampagne was 42.184 euro. Een deel van de donatiecampagne heeft een bestemming gekregen voor 2016, dit betreft een bedrag van zo'n 37.000 euro. De campagne was wel minder succesvol dan in 2014.

Baten eigen fondsenwerving	2015	2014
Contributie	1.188.827	1.135.073
Giften	123.430	149.710
Donatiecampagne	5.184	63.298
Donateurs	13.449	13.766
Sponsors	14.440	0
	1.345.330	1.361.847

7. Baten uit acties van derden

Hier wordt de bijdrage 2015 (6 euro) vermeld van de Vriendenloterij aan de Fietzersbond. Dit is een bijdrage van mensen die meespelen voor de Fietzersbond. In 2014 bedroeg deze 99 euro.

8. Subsidies van overheden

De post 'subsidies van overheden' bestaat uit de optelsom van subsidie-inkomsten uit activiteiten die voor overheden worden uitgevoerd. Ten opzichte van de begroting kan er verschuiving plaatsvinden door het niet toekennen van projecten in acquisitie, bijstelling van lopende projecten en toekenning van nieuwe projecten. De realisatie is dan ook hoger uitgevallen dan het bedrag van de begroting. Echter deze is wederom lager dan in het voorgaande jaar, zo'n 8%.

Overzicht subsidies van overheden en overige bijdragen

	Subsidies overheden	Overige bijdragen			
	Realisatie 2015	Realisatie 2015		Begroting 2015	Realisatie 2014
Projectomschrijving					
<u>Belangenbehartiging</u>					
Afdeling Amsterdam	124.000			124.000	124.000
Vergevingsgezinid Fietspad	6.458			11.429	11.679
Veilig en Bewust	15.000			13.500	20.000
Fiets Filevrij	61.527			18.975	105.250
Beleid algemeen	39.622			9.877	574.116
Meldpunt Fietspad	61.192			64.414	
Innovatie (vml productontwikkeling)	26.221			26.604	
Organisatie ontwikkeling	6.320			6.651	
Verkeersveiligheid	35.632			37.506	
Fietsinfrastructuur	13.956			14.689	
Bikenomics	11.864			12.491	
Communicatie beleid	72.932			76.771	
Fietspanel	6.812			7.170	
Onderzoeksprogramma	21.592			22.727	
8-80: Leefbare steden voor iedereen/jubileum	69.156	750		72.269	
Fietsen en ov/Stallingen	10.108			10.642	
Fietsschool Algemeen	36.780			38.714	
Afdelingsondersteuning I&M	164.820			173.496	
Zuid-Holland	45.354			41.886	39.264
Den Haag	10.453			30.000	30.000
Friesland	75.922			77.460	77.500
Schoolfietsplan Leeuwarden	12.500				
Onderzoek zelfstandig fietsen naar school	13.326			10.000	2.424
Fietsstadverkiezing 2016		11.500		18.000	6.500
Nationale beleidsbeïnvloeding	240				
Internationale beleidsbeïnvloeding		1.240			
Regionaal medewerker SRA	86.035			33.548	
Fietstelweek	8.900			6.105	
Fietsen Rotterdam Zuid	19.500				
Fietsen op Zuid kinderen - Pilot	5.758				

	Subsidies overheden	Overige bijdragen			
	Realisatie 2015	Realisatie 2015		Begroting 2015	Realisatie 2014
Projectomschrijving					
<u>Consumentenvoorlichting</u>					
Blijf veilig mobiel		23.182		40.400	24.859
Blijf Veilig Mobiel - extra		6.440			
Fietsdocentopleiding	10.160	3.300		10.850	1.200
Communicatie algemeen		6.145			
Ledenwerving		75			
Consumenten voorlichting	5.480			4.000	
Ledenservice		85			
Rij 2 op 5 landelijk					4.650
Fietsinspiratietool	1.808				39.237
Rij 2 op 5 Stichting Doen					70.911
Rij 2 op 5 Utrecht Lage Weide					32.486
Diverse Fietsrouteplanner					10.660
FRP Eneco					120.000
ROV Utrecht					30.649
Fietslessen					114.804
Uitvoering fietsbalansen					25.700
Snelfietsroutemeting					4.795
Fietsschool Friesland	134.260			150.000	139.087
Fietsschool Meer dan Fietsen	21.000				
<u>Diensten</u>					
Fiets Routeplanner Algemeen	3.000	22.800			
Fietsschool Gelderland	30.700				62.361
Fietsschool Groningen	10.400				18.014
Fietsschool Kanjers					18.260
Fietsschool Flevoland	11.650				
Fietsschool Utrecht	47.365	270			
Fietsschool losse lessen	16.548	-5.611			
Fietsschool Overijssel	12.600				
Fietsmeter Lochem	4.540				
Tour Crowdmanagement	36.200			9.800	800
Bike2Work	-1.429			23.924	20.259
Veilig in Flevoland	20.000				
Advies OV-fiets		3.640			
<u>Overig</u>					
Training/Opleiding	8.675				
Website Ik wil je zien					3.000
Digitale Tool: Zelfstandig naar school					9.083
Onderzoek Fietsparkeur					6.082
Verkeersveiligheidsgelden Flevoland					11.000
Groningen Gezond					8.135

	Subsidies overheden	Overige bijdragen			
	Realisatie 2015	Realisatie 2015		Begroting 2015	Realisatie 2014
Overig vervolg					
Fietscommunity					5.827
Jumbo Fietsroutes					45.355
Advies Station Groningen					1.630
Netwerkanalyse Noord Brabant					25.000
RWS					12.820
Inventarisatie veiligheidsknelpunten Groningen					42.125
Overig		6.181		85.102	8.473
	1.434.937	79.997		1.283.000	1.907.994
Begroting 2015	1.279.000	4.000			
Realisatie 2014	1.576.961	331.033			

9. Overige baten

Onder de post 'Overige baten' vallen alle overige baten van de Fietzersbond, hieronder volgt een specificatie. Onder de laatste post Overige bijdragen vallen bijvoorbeeld samenwerkingsopdrachten met partijen die geen overheid zijn, bijvoorbeeld ANBO. In de tabel onder paragraaf 8 zijn alle projecten opgenomen.

Overige baten	2015	2014
Afdelingen	1.427	793
Eigen bijdrage lessen en serviceartikelen	926	9.098
Rente	4.039	8.943
Advertenties in VVF	12.243	33.504
Gemeenten bijdrage Fietsstadverkiezing	17.500	0
Overige bijdragen, geen subsidie overheden	79.997	331.033
	116.132	387.740

Toelichting lastenverdeling

Hieronder volgt een specificatie en verdeling van de kosten (derden) naar bestemming: Doelstelling, Werving baten en Beheer en administratie. De doelstelling van de Fietzersbond is onderverdeeld in drie hoofdgroepen: belangenbehartiging, consumentenvoorlichting en diensten. Hieronder volgt per hoofdgroep een korte toelichting van de activiteiten die eronder vallen.

Belangenbehartiging:

De activiteiten onder deze projectgroep zijn gericht op het behartigen van de belangen van fietsers in de breedste zin van het woord. Activiteiten kunnen lokaal zijn (verkeerskundig advies en ondersteuning van

afdelingen bijvoorbeeld), landelijk (lobby bijvoorbeeld) of provinciaal/regionaal (projecten met betaalde medewerkers). Maar ook projecten met een grote component belangenbehartiging vallen onder deze groep. De activiteiten in deze groep worden door middel van eigen bijdrage of subsidies gefinancierd.

Consumenteninformatie

De activiteiten onder deze groep richten zich op voorlichting, educatie, testen en informatie over fiets(beleid)onderwerpen (via de VVF en website bijvoorbeeld). In essentie zijn de activiteiten gericht op het informeren van fietsers. Ook deze activiteiten worden (in principe) door middel van een eigen bijdrage of subsidie gefinancierd.

Diensten

Onder diensten vallen activiteiten waarmee we fietsers, bedrijfsleven en overheden helpen om meer, beter etcetera op de fiets te gaan.

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming	Doelstelling	Doelstelling	Doelstelling	Werving baten	Beheer en administratie	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	Belangen- behartiging	Cons. Voor- lichting	Diensten	Eigen fondsen- werving				
Aankopen en verwervingen	169.010	6.532	4.490	1.227	26.106	207.364	330.000	149.242
Publiciteit en communicatie	108.551	249.869	114.123	153.217	47.426	673.185	498.000	949.479
Personeelskosten	841.782	371.273	56.034	85.136	458.035	1.812.261	1.674.000	1.933.652
Huisvestingskosten	55.734	24.582	3.710	5.637	30.015	119.678	138.000	139.375
Kantoor en algemene kosten	145.261	64.068	9.670	14.691	57.047	290.737	286.000	217.797
Afschrijving en rente kosten	21.248	9.371	1.414	2.149	11.443	45.625	40.000	55.208
	1.341.586	725.696	189.441	262.057	630.071	3.148.851	2.966.000	3.444.753

Het Centraal Bureau Fondsenwerving toetst een drietal kengetallen conform Richtlijn 650, in onderstaande tabel zijn deze normen weergegeven alsmede de uitkomsten van het afgelopen jaar.

Omschrijving norm	Maximum	2015	2014
Besteed aan doelstellingen t.o.v. totale lasten		71,67%	71,15%
waarvan aan belangenbehartiging:		42,61%	32,57%
waarvan aan consumentenvoorlichting:		23,05%	38,58%
waarvan aan diensten:		6,02%	
Eigen fondsenwerving kosten t.o.v. baten	25%	19,48%	21,82%
Besteed aan Beheer & Administratie t.o.v. totale lasten		20,01%	20,22%

Hieronder volgt een toelichting per besteding.

10. Besteding aan de doelstelling

In het algemeen kan gesteld worden dat de bedragen besteed aan de doelstelling binnen de begroting zijn gebleven. Ten opzichte van de aangenomen begroting zijn projecten in acquisitie toegekend en nieuwe subsidies geworven. Dit is een doorlopend proces, dat ook heeft gezorgd voor meer kosten ten behoeve van P&C. De kosten van de projecten worden direct toegerekend aan de projecten. In principe worden nieuwe projecten uitgevoerd door medewerkers van de Fietzersbond uit boventallige uren. Mochten die ontoereikend zijn, dan wordt de flexibele schil ingeschakeld.

De lokale afdelingen ontvangen een budget voor het uitvoeren van lokale activiteiten ten behoeve van de doelstelling.

In 2015 is 71,67% van de totale besteding uitgegeven aan de doelstellingen (2014: 71,15%). Ook in 2015 zijn er nog kosten en uren gemaakt ten behoeve van de reorganisatie.

11. Kosten eigen fondsenwerving

De totale kosten voor fondsenwerving, zoals vermeld in de bovenstaande tabel, bedragen in 2015 262.057 euro, dit is 19,48% van de inkomsten uit eigen fondsenwerving (leden en donaties) (2014: 21,82%). De daling van dit percentage wordt veroorzaakt door een daling in de uitgaven, er is gekozen voor een eenvoudiger en dus goedkopere manier van werven.

12. Kosten van beheer en administratie

Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die de Fietzersbond maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering. Hieronder vallen de kosten voor bestuur, ledenraad, directie, receptie, secretariaat, financiën en planning & control.

De overschrijding van de kosten voor beheer en administratie in 2015 wordt mede veroorzaakt door uitwerking van de reorganisatie van de Fietzersbond, die in het eerste kwartaal van het jaar veel tijd heeft gekost van zowel directie, secretariaat als financiën.

De kosten voor beheer en administratie bedragen 20,01% van de totale lasten (2014: 20,22%). Met de reorganisatie achter de rug is het doel om vanaf 2016 dit percentage onder de 10% te krijgen. De definitie van de norm 'Kosten beheer en administratie' is: de kosten voor beheer en administratie, gedeeld door de totale uitgaven.

Personeelskosten	2015	2014
Lonen en salarissen	1.249.554	1.438.397
Sociale lasten	211.554	281.495
Pensioenlasten	97.745	78.900
Overige kosten	253.189	81.319
	1.812.042	1.880.111

Door de reorganisatie zijn de loonlasten structureel verlaagd, echter de ontslagvergoedingen komen ten laste van het budget in 2015. Deze zijn verantwoord onder Overige kosten. Onder overige personeelskosten vallen verder kosten als reiskosten woon-werkverkeer, opleiding en salarisadministratie. Vanaf 01 januari 2015 heeft de Fietzersbond een andere pensioenregeling, wat de stijging van deze kosten verklaard.

Ten opzichte van de begroting zijn de personeelskosten sterk gestegen. Dit heeft te maken met daadwerkelijke uitwerking van de reorganisatie; een aantal medewerkers is bijvoorbeeld langer in dienst gebleven in verband met de individuele afspraken. Ook hebben er tijdelijke contractuitbreidingen plaatsgevonden voor de uitvoering van toegekende projecten.

Op het landelijk bureau van de Fietzersbond in Utrecht werkten in 2015 36 betaalde krachten, 21 mannen en 15 vrouwen. Zij werkten voornamelijk in deeltijd. De gemiddelde formatie van het landelijk bureau was in 2015 24,3 fte inclusief 1 stagiair van 0,4 fte t.o.v. in 2014 32,3 fte inclusief 2 stagiairs.

Bezoldiging van de directie

Het bestuur van de Fietzersbond heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in december 2013. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid wordt uitgegaan van de CAO Welzijn.

Functie	Directeur (01-01-2015 t/m 31-12-2015)	Adjunct directeur, vanaf oktober Directeur
Naam	H.J. van der Steenhoven	S.M. Kluit
Inschaling	Schaal 13 cao Welzijn	Schaal 12 cao Welzijn, vanaf oktober schaal 13 cao Welzijn
<i>Dienstverband:</i>		
Aard	Onbepaald	Onbepaald
Uren	36 uur per week (100%)	28 uur per week (77,78%), vanaf oktober 36 uur per week (100%)
Periode	Vanaf 6 mei 2003	Vanaf 1 december 2009
<i>Bezoldiging (in euro's):</i>		
Bruto salaris	77.064	47.750
Vakantiegeld	6.074	3.246
Eindejaarsuitkering	6.870	4.085
Prestatiebeloning	---	---
SV Lasten	9.026	9.026
Pensioenlasten	3.249	2.531

Totaal jaarinkomen 2015	90.009	55.080
<i>Totaal jaarinkomen 2014</i>	<i>88.473</i>	<i>47.595</i>
Totale overige lasten 2015	12.274	11.556
<i>Totale overige lasten 2014</i>	<i>12.815</i>	<i>10.791</i>

De bestuurders ontvangen geen bezoldiging.

Er zijn per balansdatum geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en/of toezichthouders.

Huisvestingskosten

De huur van het kantoor aan de Nicolaas Beetsstraat 2a te Utrecht, de servicekosten, de energielasten en beveiliging staan onder deze post.

Kantoor en algemene kosten

Alle kosten voor van een verantwoorde bedrijfsvoering zijn hier opgenomen, zoals de kosten voor automatisering, porto, accountant, maar ook kosten ten behoeve van het bestuur en ledenraad.

Afschrijving en rente

Hieronder vallen de kosten van de afschrijvingen zoals vermeld in de toelichting op de balans per 31 december 2015 en de kosten van het betalingsverkeer.

Overige gegevens

Resultaatverdeling

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen over de resultaatverdeling. Het bestuur heeft ingestemd met de resultaatbestemming zoals opgenomen in de staat van baten en lasten.

Controleverklaring

BDO heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Deze is op de laatste twee bladzijden opgenomen.

11 Begroting 2016

De begroting kent begin december een positief resultaat van 21.000 euro. De hieronder vermelde bedragen zijn afgerond in duizendtallen.

Staat van baten en lasten

	Begroting 2016	Realisatie 2015	Realisatie 2014
Baten			
Baten uit eigen fondsenwerving	1.394.000	1.345.330	1.361.847
Baten uit acties van derden	0	6	99
Subsidies van overheden*	1.137.000	1.434.937	1.576.960
Baten uit beleggingen	0	0	0
Overige baten	4.000	116.132	387.740
Som der baten	2.535.000	2.896.405	3.326.646
Lasten			
Besteed aan de doelstelling:			
Beleidsbeïnvloeding	0	0	1.122.080
Belangenbehartiging*	1.051.000	1.341.586	0
Voorlichting en educatie	0	0	1.328.983
Consumentenvoorlichting*	788.000	725.696	0
Diensten*	148.000	189.441	0
	1.987.000	2.256.723	2.451.063
Werving baten:			
Kosten eigen fondsenwerving	348.000	262.057	297.123
Kosten acties van derden	0	0	0
	348.000	262.057	297.123
Kosten Beheer en administratie	179.000	630.071	696.567
Som der lasten	2.514.000	3.148.851	3.444.753
Resultaat**	21.000	-252.446	-118.107
	2.535.000	2.896.405	3.326.646

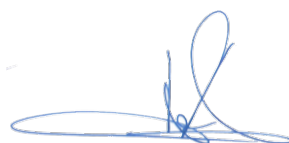
* in de begroting zijn de bedragen inclusief in acquisitie en saldo belastingen bij Diensten

** Er zal in 2016 16.000 euro worden onttrokken uit de Bestemmingsreserve toekomstige projecten voor ontwikkeling van de website. Het begrote positieve resultaat zal ten gunste komen van de Bestemmingsreserve toekomstige projecten.

Utrecht, mei
2016

Saskia Kluit,
directeur

Alexandra van Huffelen,
voorzitter

Herman Gelissen,
penningmeester

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Vereniging Fietsersbond

Verklaring over de jaarrekening 2015

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2015 van Vereniging Fietsersbond te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Fietsersbond op 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende instellingen".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2015;
2. de staat van baten en lasten over 2015; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Fietsersbond zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Andere informatie

Dit rapport omvat, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, andere informatie. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag
- de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de verplichtingen onder de controlestandaarden dat we niets te rapporteren hebben met betrekking tot andere informatie.

Ons oordeel over de jaarrekening omvat niet de andere informatie en we brengen over de andere informatie geen controleoordeel of andere vorm van assurance conclusie tot uitdrukking. In het kader van onze controle van de jaarrekening is het, op basis van de controlestandaarden, onze verantwoordelijkheid om de andere informatie te lezen. Hierbij overwegen wij of een inconsistentie van materieel belang bestaat tussen de andere informatie en de jaarrekening. Hiertoe gebruiken wij de verkregen controle-informatie van de jaarrekeningcontrole en de tijdens de controle getrokken conclusies. Daarnaast gaan wij na of de andere informatie anderszins afwijkingen van materieel belang lijkt te bevatten. Als wij concluderen, gebaseerd op werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dat deze andere informatie een afwijking van materieel belang bevat, zijn wij verplicht dit feit te rapporteren.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Wognum, 26 april 2016

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. H.C.J. Bot RA